

ELŐFIZETÉS:
 Évesre 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 ill. küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A közigazgatási reform és a vidéki sajtó.)

Az alkotmányok történetében mindenütt látjuk, hogyan kopnak el az alkotmányosság régi védbástyái s hogyan pótolják azokat idővel újakkal.

Ha végig tekintünk a magyar alkotmány történetén, annak százados fejlődésében számtalan védbástyáját találjuk, a melyeket a maguk idején megbecsülhetleneknek tekintettek, a melyek nagy szolgálatot is tettek, de a melyeket utóbb még is el kellett törölni. Lerombolásukat az országban mindig egy nagy, hazafias párt ellenezte, de eltávolításuk, az ország haladása érdekében mégis multhatatlan volt. Az arany bulla ellenállási záradéka négy századon át palládiuma volt a magyar nemességnek s kétségtelenül hozzájárult az ország szabadságának megóvásához és Zsigmond király alatt már kivételes és eltörölendő volt a rend, a biztosított államélet következményei szempontjából. A szabad király választást hasonlóképen a nemzeti szabadság főbiztosítékaként tekintették századokon át, s az arról való lemondás, az idők leforgása után mégis mulhatlanná vált, ha csak Magyarország, Lengyelország sorsára jutni nem akart. A megyék végrehajtás megtagadási joga, mely a jelen század első felében oly becses szolgálatokat tett, a felelős parlamenti kormánypárt elvetéltetésének pillanatától fogva, teljesen elvesztette becsét s bár elméletileg még fenn áll, gyakorlati értéke 1867-ik óta, semmiesetre sem volt többé.

A tisztviselő választási jog azon tartalma, a mely a közszabadság szempontjából látszhatott értékesnek, régen elenyészett. A legutóbbi időben nem volt az egyéb, mint némi közvetett befolyás gyakorlásának lehetősége, egyes személyes érdekesoportok részéről. De még más téren is folyvást tapasztaljuk, hogy azon intézmények, a melyeknek eredetileg súlyt tulajdonítottak, igen mellékes, vagy üres alakzatokká süllyednek le s hogy egészen más mozzanatai az „intézményes szabadságnak” azok, a melyek mint valódi biztosítékok szerepelnek. A miniszterek jogi felelőssége, vád alá vonhatósága, világszerte alig

* A választási körület hírneves képviselőjének, dr. Pulszky Ágost egyetemi tanár úrnak becses ígéretét bírujk, hogy cikkeivel naponta tudósít fogja szerkesztéséről Szerk.

bir már többé gyakorlati fontossággal; viszont a legnagyobb figyelemre méltók az oly mozzanatok, a melyek inkább a szokásban, mint a törvénykönyvekben lelnek alapjukat s a melyeknek sem az elmélet kifejezetten jelentőséget nem tulajdonított, sem a gyakorlat tudatosan szervezete nem nyújtott.

Ezek közt pedig első sorban érdemel említést a nyilvánosság. Még a mult században a legszabadabb államokban is az állam ügyek tárgyalásánál lehetőleg kizárni igyekeztek a nyilvánosságot. Az angol parlament még száz évvel ezelőtt nemcsak hogy nem intézkedett annak előmozdításáról, hanem ezt lehetőleg kerülni, elnyomni iparkodott. Ez természetesen régóta megszűnt; nem mintha a törvényhozók elismerték volna a nyilvánosság fontosságát, hanem egyszerűen a dolgok erejénél, a közlekedési eszközöknél s a sajtó elterjedésénél és hatalmánál fogva.

És a mely mértékben így a nyilvánosság magától kifejlődött, azon mértékben növekedett egyszersmind értéke abban a körben, a melyben az állami élet teljes intézése ellenőrzésének, de nemcsak ellenőrzésének, hanem vezetésének is egyik főeszköze volt. Csakis a nyilvánosság mellett alakult közvélemény bír erős alappal, csakis az valódi hatalom. A parlamentárizmus, mint a közvéleményen alapuló kormányforma, csakis nyilvánosság mellett bír a modern viszonyok közt erkölcsi alappal.

De nemcsak nagy arányokban s a nagy ügyeket illetőleg, hanem a szorosán vett önkormányzatra vonatkozólag is ép oly jelentékeny a közvélemény körének a nyilvánosság közvetítette érdeklődés határainak megállapítása. Önkormányzati képesség és készség, az értelmi és erkölcsi alap, a mely mellett önkormányzat szervezhető: illetőleg, a mely mellett az állam ügyek közvetítése, a közönség részéről is helyesen eszközölhető, csupán oly területen s a közönségnek oly tömegében fejlődhet ki helyesen, a hol s a melyben valóságos közvélemény alakul.

Régebben, a kiváltságos osztályok uralma idejében, ez a közvélemény 3—400 ember felfogása lehetett és egy közgyűlésen, esetleg néhány választásnál kifejezésre juthatott. A mai demokratikusabb világban, az ügyek sokkal nagyobb tömege és számtalanszor részletesebb és többszörös

vonatkozásai mellett a régi önkormányzatnak sem formái, sem alkalmi egyáltalán nem elegendők a bárminő komoly önkormányzati életre multhatatlanul szükséges közvélemény alakulására. Ez csak azon sokkal folytonosabb s behatóbb nyilvánosság mellett lehető, a melynek hordozója, közvetítője a vidéki sajtó.

Igen részletesen lehetne még kitérni ezen igazságnak különböző vonatkozásokban való alkalmazására s talán akad még idő s mód arra, hogy ezzel esetleg még bővebben is foglalkozzam. Ezuttal csupán egy figyelemre méltó tekintetet kell felhoznunk, a mely az előterjesztett javaslat egyik sokat vitatott intézkedésének igazolását foglalja magában.

A vidéki sajtó, mint említettem, a legjobb kifejezésre juttatója ama köröknek, a melyeket közös érdeklődés fűz egybe a helyi és vidéki ügyek iránt, s a melyek alkalmasak arra, hogy a közigazgatási beosztás alapjául szolgáljanak. A mely területen egy vidéki lap állandóan fenn képes magát tartani (természetesen nem értjük itt azon mulékony eseteket, a melyekben egyes alkalomból, izgatás kedvéért valamely párt ideiglen, subventiót nyújtva, egy pár hónapra éleszt fel valamely lapot) az a terület egyszersmind egy-egy önkormányzati kör, annak megfelelőleg szervezendő csupán az önkormányzat tagoltsága. Azt, hogy hol lehető és hol szükséges esetleg a megyéken belől egyes járási tanácsokat szervezni, a legjobban az mutatja, hogy mely megyében áll fenn a megyei lapon kívül valamely kisebb vidéki közlöny is, míg általában az, hogy Magyarországon, a vidéken csakis a központi megyei lapok prosperálnak, a legjobb bizonyítéka annak, hogy még mindig a megyei szervezet az, a mely a legheylesebb földrajzi alapját nyújtja a közigazgatási hatóságok beosztásának.

Pulszky Ágost.

Az országgyűlés közigazgatási bizottságából. A közigazgatási törvényjavaslat részletes tárgyalásával foglalkozik jelenleg az országgyűlés közigazgatási bizottsága. Mint annak idején jeleztük, általánosságban elfogadták a javaslatot a bizottságban s még csak pártkérdéssé sem emelték a megyei adminisztráció államosítását, csupán a kivételben voltak itt-ott kisebb jelentőségű eltérések. Ezen differenciák most a részletes tárgyalások során fognak elismittatni, a hol a javaslat beható fejtegetés, bő tárgyalás alapját képezi. Az e hó

A „BÁCSKA” tárcája.

A kikelettel.

I.

Pacsirta dalok.

Pacsirtaszó a légtérben —

S a hajlék bőledejében,

Az a természet népköltészete,

Ez a szülőltnek első zengzete.

Pacsirtaszóval árad

A hani lég, az áldott;

S az újszülött még egykor, úgy lehet,

Elhársul majd egy egész nemzetet.

*

Felöltünk száll, lebeg . . .

Alig láthatni — és dalával

Szívünket hatja meg.

Dal, mely szívből fakad,

Bír ismeretlen költő zengje,

Szívhez talál utat.

*

Leszállott . . . Merre? Ott fedé el

A hullámzó fű selyme út . . .

Ott tölti hű szerelméssel

A csöndes, cés pihenőt.

Az várta még, de nem sokára

Üdvözlét két több ajakon . . .

— Légy mindörökké áldva, áldva,

Pacsirták fészke, kis lakom!

II.

A légtérben.

Kimentem a légtérbe,

Vigasztalódva ott;

Bokor, fa mind madárral

S ez dallal fogadott.

Vidám és melabás dal

Százával is talán.

Pintyöke, csiz, rigó s majd

Csalogány ajakán.

Egymásba zeng a sok dal,

Lágyan, közvetlenül,

És nem zavarja egymást,

Sőt összhanggá vegyül.

Nem szólják ök le egymást,

Nagy gögösen, hian.

E tiszta költészetben

Nincs monopólium.

Dömötör Pál.

SZÉP EMLÉKEK.

I.

A Luxembourg kertben, a sűrű fák között, lihegve, könnyek özönével az arcán, Valsét Henri, dacára 18

éves korának, egyre csak sirt, mint egy kis gyermek. Előtte állott egyszerre csak legjobb barátja Lembert Ernő s karjaiba szorította a megtört ifjút.

— Ah! szólott Valsét, ő elment, elveszett örökre. Marcilly urat konzulnak nevezték ki, kétezer mérföldnyire ide, oly országba, mely egy pénz nélküli szegény iskolás ifju előtt be van zárva; s ha oda is juthatnék, hogy magyarul beszéljek meg jelenlétemet? Meghalni, ez az egyedüli, ami rám vár, mert többé viszont nem láthatom Suzannét.

— Ez nagy szó kedves barátom — mondá Lembert — amit mi sem igazol, mert az ember nem szokta magát megölni olyannak elvesztéseért, ami nem is volt soha az övé; mert ha megértettem a dolgot, Marcilly asszony iránti szerelmed egészen plátói volt.

— Igen, felelt Valsét; de a sors kegyetlen annyiból, ez a szörnyű asszony egy röpke pillanatban meg akarta velem ismertetni annak az értékét, amit benne elvesztetek s ezzel a kétségbeesés örvényébe dobta lelkemet.

A két ifju egymás mellett haladt a szép gyepen a már kihalt sétányokon. Valsét ekkép folytató:

— Egyedül te láttad nőni szerelmemet, mely most éget! Miért ne mondanék meg neked mindent, miért ne értetném meg veled mártíromságom rettenetes kinjait? Tudod, ugy-e, hogy Flavien-nél, Surrel nagybátyám egyik legjobb barátjánál, ismertem meg Marcilly asszonyt. Első tekintetem meglátta, hogy ő maga a tökéletes szépség, avval az isteni harmoniával, mely egész lényén elömlött. Beszél s én hallottam azt a bájos átható hangot, mely különb a legszebb zenénél. Lelkének ihlete, változatos, naiv ábrándokkal teli, oly fenséges volt, hogy azt hittem, más nemesebb fajhoz tartozik, mint az enyém s öntudatlanul, lelkem álma közepette is, vágyaim nem mertek hozzá emelkedni. Nem szerethettem, hisz oly messze állott tőlem, nem szerethettem anélkül, hogy szentségtörést ne kövessék el.

— Tehát, mondá Lembert, hogy lopózhatott mégis ebbe az ideális teremtésbe is bele a szerelem tüze.

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

3-iki bizottsági ülésén a javaslat 10-ik §-ánál, mely szerint a főispán s a központi tisztviselők a megye székhelyén, a járásai a járás székhelyén tartoznak lakni, — Vojnits István, a hódásági kerület képviselője szintén résztvett a vitában. Tisza István képviselő ugyanis enyhíteni kívánta eme § szigorát s kérte kimondani, hogy a székhelyen lakás kötelezettsége alól a belügyminiszter kivételt engedhessen, amennyiben azt a közszolgálat érdekei megengedik. — Eme felszólalásra reflektált most Vojnits István. O nem helyesli az előtte szóló nézetét. Bármilyen legyen is a főispán hatásköre, szerinte sok esetben szükséges lesz rögtön intézkednie. Megtörténhetnének, hogy fontos miniszteri leiratok sokáig felbontatlanul ivernének, ha a főispán nem laknék a székhelyen. Ha a közigazgatást igazán rendezni akarjuk, nem lehet e fontos állásnál ily kivételt tenni, ami a törvény intenciójával is ellenkezik. — Szapary Gyula gr. miniszterelnök erre — helyeselve Vojnits István álláspontját — hangsúlyozza, hogy a főispánra ruházott teendők csakugyan oly nagyok és tágkörűek, hogy azoknak valóban nem felelhetne meg, ha helyben nem laknék. Attól, ki rászánja magát ez állás elvállalására, méltán megkívánhatni, hogy ott lakjék, a hol hivatalos kötelezettségeit kell teljesítenie. — A 11. § nál Vojnits István egy hiányt konstata, t. i. hogy a járási gyám minősítésére nézve nem foglaltatik a javaslatban intézkedés. E megjegyzésre először is Szalavszky Gyula államtitkár reflektált; beismerte ő is a kvalifikáció meghatározásának szükségét, de szerinte ez csak a gyámsági és gondnoksági törvényben lenne szabályozható. A miniszterelnök is megjegyezte erre, hogy a közgyám kvalifikációjáról külön törvény fog majd intézkedni. A § t ezen módosítás nélkül fogadta el a bizottság. Ezen ülés alkalmával eljutottak a 17. §-ig.

n. Gróf Szapary megyerendezési reformjavaslata felett már a részletes vita folyik a képviselőház közigazgatási bizottságában. A vita — el kell ismernünk — teljesen higgadt, tárgyilagos, a pártok érdekei teljesen visszavonulni látszanak az országos érdek előtt, mely röviden kifejezve az, hogy az új megyerendezés biztosítva a rendet, a jó közigazgatást, a magyar nemzet parlamentjében nyilatkozó törvényes nemzeti akaratnak pontos, föltétlenül végrehajtását, de egyúttal biztosítva legyen az önkormányzat, a polgári szabadság, sőt hogy ezeknek garanciái szaporodást nyerjenek.

A szélsőbál az a reformjavaslat ellen országosan indítani próbált, de siralmas fiaskót vallott agitációjában azt állítja, hogy a reform-terv csak a miniszteri omnipotencia megteremtésére való, hogy az egészséges önkormányzatnak s a polgári szabadságoknak megölője lesz. S azontul megsemmisíti azt a bástyát, melyen a mult időkben az idegen elnyomás özönvízének legdühösebb hullámverése is megtörtött.

Természetes ez izgatásnak hatástalansága, mert már az eredeti javaslatból is kitetszik, hogy e vádak nem igazak, a bizottsági általános tárgyalás alatt tett kötelező miniszteri nyilatkozatok pedig napnál világosabban cáfolják azokat.

Szigoru új törvény fogja biztosítani a parlamenti választás szabadságát, tisztességét s a visszaélések kármentes megtorlását, hogy így a képviselőház a maga egészében a nemzet akaratának kétségtelen kifejezője legyen. A megyei közigazgatás tisztviselőit a miniszter nevezi ki, de ez nem omnipotencia, mert azt korlátozza a képviselőház előtti felelősség, a tisztviselői jogkörnek a szolgálati pragmatikában s a fegyelmi törvényben pontos körülírása, s a tisztviselők esetleges önkényét lehetetlenné teszi az önkormányzati testületek ellenőrzési joga s a közigazgatási bíróság, melynek első fórumában a megyén az ön-

kormányzat választott közegei is részt vesznek. A tisztviselők választási joga egy szép jog, de az állami akarat végrehajtásának pontosságára nem biztosíték, az a dilettans és részrehajló közigazgatás szabadságát jelenti és semmi egyebet, a polgároknak és a társadalomnak nem szabadságot és jogot biztosít, de önkényt és visszaélést teremt. A reform az önkormányzat hatás- és jogkörét úgy szabja meg, hogy az saját helyi ügyekben szabadabban mozoghat, az állami közegeket ellenőrzi és sikeresen, biztosan feleletre vonatthassa. S azontul megmarad a megye levelezési, politikai vitaközlési s a törvénytelen miniszteri rendeletekkel szemben ellenállási joga.

Telhat a megye megmarad a régi „bástyának“ a tisztviselők államosítása dacára egy idegen elnyomás esetére, dacára, hogy ma már a nemzet egy ily esélyre sokkal több más bástyákkal is rendelkezik: ilyen a parlament és a felelős kormány, a szabad sajtó, szabad gyülekezési egyesületi képvényezési jog, esküdttségek, királyi eskü. Ha ezek nem lennének elégségesek az önkényuralom bekövetkezésének megakadályozására azt bizonyítva nem gátolhatják meg a megyéket sem; különben ezek ellenállási hatályosságát elismerte a kormány, midőn reformjában meghagyta a megye sarkalatos főjogát: a törvénytelen rendeletek végrehajtásának megtagadhatóságát. Ezt mind látja a közvélemény s azért nincs hatása a selsőbál mesterséges izgatásának.

A Bácskaság leírása.

Dr. Badics Ferenc urnak szives üdvözlöt.

Az „Oszták-Magyar Monarchia“ ban közölt dolgozatok részletes bírálatával nálunk nem szoktak foglalkozni. Természetes tehát, hogy mindaz, aki az ott megjelent cikkeket boncolgatásba elegendik, el lehet készülni a legmakacsabb írói berzenkedésre. Így jártam én is Badics urnak a Bácskaságra vonatkozó cikkével. Kritikai dolgozataimban soha sem törődtem a túlzékony irók sentimentálisusával s most Badics urnak a „Bácska“ f. évi 26. számában közzétett cikkére sem reflektálnék, ha erre egyetlen számbavehető megjegyzése nem kényszerít. Ez a megjegyzés pedig abból áll, hogy (Badics ur szerint) a „Monarchia“ szerkesztősége minden cikket nagyon is felülbírál s így (ugyanasak B. ur szerint) e mibe tétveg adatok, hibás állítások, egyszóval hiányos dolgozatok nem is kerülhetnek.

Hát ez a dolog nem egészen áll. Mert igaz, hogy a „Monarchia“ szerkesztősége mindent átnéz és elolvass, a mit közölni akar, de ez az átnézés és elolvasás nem annyira a lényegre, mint inkább a stílári szempontokra van tekintettel. Ugyan hol is volna pl. a magyar rész különben nagy érdemű szerkesztőjében, Jókaiiban, annyi encyklopaediai ismeret, hogy Pulszky régészeti cikkeit s (hogy már mást ne is emlitsünk.) Badics urnak a Bácskaságra vonatkozó dolgozatát felülbírálja? Ennyi ismeret nemcsak nincsen, de nem is szükséges a szerkesztőben, mert a „Monarchia“ cikkeit jobbra szakemberek írják, a kik pedig talán nem szakemberek, azokra olyan dolgok megírását bízták, a melyhez föltételezték, hogy értenek. Így jutott a Bácskaság leírásához Badics ur is, a ki ha e terület leírásában hibákat követett el, éppen nincs jogosítva ezekért a „Monarchia“ szerkesztőségét tenni felelőssé. Mert a „Monarchia“ szerkesztősége a szakcikkéket tartalmát nem ellenőrizheti s a neki beszolgáltatott dolgozatokat csakis stílári szempontból

korrigálja. Azokért a hibás dolgozatokért tehát, miket Badics ur ír, habár a „Monarchia“ számára írja is azokat, az egész világon senki más, csak Badics ur a felelős, és így az általam e becses lapok hasábjain közölt kritikai cikksorozatban kiemelt hiányokat nem lehet a „Monarchia“ szerkesztőségének tekintélyével takargatni.

Muhoray Alfonz.

Helyi és megyei hírek.

Katonai szemle. Szigetszentmiklósi Bakonyi Károly honvédezedes, a 45-ik honvéd dandár parancsnoka, a csütörtök esti vonattal, több napi hivatalos látogatásra, városunkba érkezett. Pénteken és szombaton már beható szemlét tartott az itt éppen folyó újoncképzés fölött s megvizsgálja a mai nap folyamán a zászlóalj egyéb ügyeit is.

A ciszterciák apátválasztása. A napokban tartotta a magyarországi egyesült ciszterciarend apátválasztó káptalanát. A választáson báró Hornig Károly veszprémi püspök, mint a kormány biztos volt jelen. Összesen 98 szavazatot adtak be, s ebből az abszolút majoritás Vajda Ödön előzállási jószágkormányzóra esett, tehát őt fogják első helyen mint jelöltet fölterjeszteni.

Áthelyezés. Krauchenberg Lajos, a Szabadkán állomásozó 4-ik huszárezred alezredese, az 5-ik huszárezredhez Bécsbe helyeztetett át.

Választás. Dr. Thurszky Pál, orvostudor, városunk fia, a torontálmegyei Torontálsziget községben körorvossá választott meg.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Mihályovits Ignác kaposvári V. oszt. adótitkár, a zombori kir. adóhivatalhoz IV. oszt. adótitkár nevezte ki.

Szigorítják az államvizsgát. Az igazságügyi és közoktatási miniszterek közt tárgyalások vannak folyamatban a négy éves jogi tanfolyam befejezése után leteendő államvizsgának újabb szabályozása iránt. Ezen államvizsga az eddigieknél szigorúbb feltételekhez lesz kötve, a melyeknek életbeléptetése előreláthatólag mellőzhetővé teendő a bírói s ügyészi szervezett módosítására vonatkozó törvényjavaslat 19-ik §-ának azt a kikötését, mely szerint a gyakorlati bírói vizsgára becsátásnál a jelöltnek igazolnia kell azt is, hogy az egyetemen jogtudorságot nyert.

Az államosítás ellen. Torontál-, Temes- és Bácsmegeye több tekintélyes közszéki és körjegyzője március hó 30-án Torontál-Almásiban értekezletet tartott a közigazgatási törvényjavaslat tárgyában elfoglalendő álláspontra megbeszélése céljából. Élénk eszmecsere támadt a szövegen levő kérdés körül. A jelenlevő jegyzők két-tönek kivételével mind a kinevezési rendszer fenntartása mellett nyilatkoztak. Az almási jegyző, gyakori helyeslésekkel kísért beszédében kelt ki a törvényjavaslatnak a jegyzői karra vonatkozó intézkedési ellen, s határozottan argumentált a választási rendszer mellett. Végül indítványt adott be. Minthogy az összejövetel célja — ugymond — most nem az, hogy a már előterjesztett és még beterjesztendő törvényjavaslatok részleteit vitatás tárgyává tegyék, hanem az, hogy megyénként az államosítási javaslatokkal szemben a kartársak által teendő szolidáris intézkedés felett határozzanak, a következő indítványt teszi: „A három vármegyéből itt megjelent küldötti kiki a saját megyéjében kérjék a megyei jegyzői egyetnek egy rendkívüli gyűlésre való egybehívását, melyben az államosítási javaslat iránt teendő lépésekről határoztassék és a kifejezőképes képességekkel rendelkező képviselőháznál, kormányban és kerületi országgyűlési képviselőknél megtéssenek, továbbá, hogy ez intézkedésekről a fővárosi lapok eleve előre értesítsenek.“ A jelenlevők a beszédet éljenzéssel kísérték és az indítványt egyhangulag elfogadták.

Szinészeti jubileum. Tegnap április hó 6-án (hétfőn) a szépi szentgyörgyi színpadon ünnepelték Deréki Antalnak, volt színházi titkárnak 25 éves színész jubileumát. Ez alkalommal színre került „A gályarab és családja“, színmű 4 felv. Irta Giacometti; olasz eredetiből fordította Deréki Antal.

— Ma nyolc napja — felelt Valsét — Surrel nagybátyám, ki nemcsak jóbarátja Flaviennek, hanem nagy élvezettel is szemléli ennek a nagy festőnek műveit, elvezetett Fontainebleau-ba, hogy lássam a híres művész most befejezett s a szabad természetet ábrázoló műveit. Belépve Flavian szalonjába, az első akiket megpillantottam, Marilly ur és neje voltak. Viszontláttam, véletlenül, hosszú órákra, napokra a gyönyörű, isteni, vallásos ábitattal csodált — Suzannet.

II.

Ugy akartam őt szemlélni, — mint azelőtt, elmenekülve abba a rám nézve tiltott égbe s érzékileg nem foglalkozni vele; lehetetlen volt, mert ő is foglalkozott velem. Flavian vendégei között, akik a legszebb közönségben töltötték az esti kellemes kerti sétákat, Suzanne sokszor nézett rám, keresett szemével, többnyire tulzott s ellenséges közönyt, néha a szórakozás és mély fájdalom kifejezésével.

— Es te nem tudtad megmagyarázni ezt a különös viseletet, mely emellett egész világos — szólott Lembert?

— Barátom, mondá Valsét, én azt hittem, hogy Suzanne gyűlölni akart engem s a szerint cselekedett. Most is azt hiszem, dacára annak ami mondani valóm még van, dacára a kinszenvedésnek, ami most már osztályrészem, s ami soha sem fog megszűnni.

— Marilly asszony, felelé Lembert, — azt találják — végtelentül jó s ez esetben azt hiszem a közhiedelem nem is téved. Ami téged érint, gyűlöletből, szomorúságból nem értetted meg, mi megy végbe benne? Kedves Henri! bizonyos, hogy szeret; Marilly asszony bizonyosan szenvedett már, szíve megtört egy elhaló szerelem keservében s amint érezte, hogy a tied lesz, vagy már is a tied, előre reszketett, hogy újra végig kell majd szenvednie azokat a gyötrelmeket. Szépsége, mint mondod, csodálatosan tökéletes, mozdulatának kecsessége hasonló hangjának bájához; de harminc éves, tudja ő ezt jól, ismétli minduntalan, de azt is tudja, hogy te meg tízenyolc esztendő vagy. Megérezte, hogy a boldogság ideje után — ami hamar eltelne — rád nézve

kevesebb lenne a semminél, egy féltékeny, ráncos arcu, elhagyott nő.

— Ah! mondá Valsét, mindig térden állva szolgáltam volna ugyanazon hű és szenvedélyes imádással s az lett volna éltel feladata, hogy ne érezze az órák mulását.

— Igen — szólott Lembert — ilyenek vagyunk mi férfiak mind. A legszebb színben akarunk feltűnni, amit nem avit meg se eső, se a nap. Látni kellene magunkat azután! De végre is micsoda árulásban részes ez a mindenek felett szép és jó asszony s mivel tetézte gonosz tetteit?

— Mint tudod, mondá Valsét, tegnap kezdődtek meg az előadások az egyetemen s nagybátyám, ez a pontos hivatalnok, nem engedett volna egy napot, egy órát mulasztanom. Előtte való nap jelezte, hogy utazunk vissza P... ba. Ez az utolsó nap, melyet Fontainebleau-ban töltöttem, telve volt rám nézve aggodalommal, kétségbeeséssel s végzetes előérzettel. Azt hittem, hogy nem leszek nagyon messzire Suzanne-tól s amint akarom, feltalálhatom gyűlöletes, hideg, fagyos tekintetét; tudtam azonban, hogy a valóság az, hogy el leszek választva hosszú időre, egypár ezer mérfölddel.

III.

Egész nap macacsul kerestem s futottam tőle, bejártam az erdőket, az árnyas magános helyeket, olyanok akartam látni, amilyenek képzeltem, nyugodtnak, szeretőnek, ellágyultnak végre, gyengéden mosolyogva rám, majd féltem tőle, elképzeltem hideg tekintetét amint szerelmem azt fölmelegíti, mint a bújós Galatheát. Az egész napot, kezdve a reggelitől, a háziaktól való bucsuzásig az örültséggel határos lázban, álomkóros állapotban töltöttem, ami arcomnak egy fantome sapadt-ságát kölcsönözte. Az estély végeztével amint szétváltak a vendégek s kiki visszanyerte szabadságát, homlokom oly lánggal égett, hogy friss levegő s magány után vágyadoztam. A kertbe menekültem. Az éj sötét és csillagtalan volt, s erősen kezdett esni az eső. Egyszerre egy faszorban — jöllehet se nem láttam, se nem hallottam s mintha egy kegyetlen édes villám sújtott volna — meg-

láttam Suzannet, szép alakjának homályos körvonala. Földhöz szegve a felelem és tisztelet által, nem merem mozdulni, vagy egy lépést tenni s ott állottam mozdulatlanul; de ő, kedves Ernő, földokló hangon nevemen szólított, karjai közé ragadott, megszorított, megölelt, szájamhoz emelte ajkait, miket én kétségbeesetten csókoltam s egy pár pillanat alatt átéltem az ezer élet és ezer halál gyönyöreit. A közelünkben lévő ágak zaja megrémített; Marilly asszony elfutott, eltűnt, mint egy álom; én is eltávoztam, szívemben azzal a keserűséggel, mely egész életemen keresztül kísérni fog a magánosság érzetének kármentes, kegyetlen kínjával.

— Es te siránkozol! kiált fel Lembert. Ime egy bájos asszonyka, aki a szó szoros értelmében a nyakadba ugrik s a zajra elfut, de a bájos teremtés, ez a szerető, hibáktól ment lény Indiába, a világ végére megy s te mindenkorra megmenekülsz a vizsalyoktól, az újra való megbékülésektől, házasságtörési tárgyalásoktól, szerelmes levelektől, melyeket később az újságok kinyomatnak, azoktól a csunya szivtelen szavaktól, amiket az elváláskor ki kell ejteni! Es te még siránkozol! Marilly asszony karjait nyakad köré fonja, ajkait ajkaidra nyomta, csókjait, egész lényét neked adta, s te mégis elégedetlen vagy!

— Igen, mondá Valsét, mert a leirhatatlan gyönyör e percei lehetetlenné teszik életemet, amely ennek emlékével lesz mindig teli.

— De te szerencsétlen — mondá Lembert — hisz az élet csupa emlékekből áll s boldogoknak mondhatjuk magunkat, ha az amit sajnálunk, nem egy rossz álom vagy sötét árny sugára.

IV.

— Oh! szólott Valsét, ő vissza fog jönni, mondá, hogy vissza fog jönni. Meg kell lennie, mert vágyaim, lelkem keserűsége oly állandóan, szenvedélyesen fogják hívni a távolból a tengereken keresztül, hogy meg fogja hallani s visszajön.

— Azt hiszem, mondá Lembert, hogy ezt nem fogja tenni! Szerencsére ez lehetetlen is; mert az, aki visszajönne, nem lenne az, aki elment, Marilly asszony

Melléklet a „Bácska“ 27-ik számához.

Zentai stikli. Az újabb országos hirre verődött Zenta város krónikájába hallatlan eredményt jegyezhetünk föl a legutóbbi napok folyamán. A múlt hét végén e hó 3-án ugyanis a polgármester elleni botrányos harc a tetőpontját érte el, kulminált pedig abban, hogy a közgyűlés Szabó László orsz. képviselő indítványára Boromisza János polgármestert hivatalos mulasztás és „kötelességszegés alapján“ 76 szavazattal 70 ellenében állásától felfüggesztette s ellene megindította a fegyelmi eljárást.

Szabadkai lóverseny-egyesület. Szabadkán érdeklődést tartott a napokban több előkelő polgár egy lóverseny-egyesület alakítása ügyében. Az érdeklődést, mely a megalakulást kimondotta, a következők fogták fel: Korelnökök Pertich Mihály árvászéki elnök, korjegyzőtől dr. bajsai Vojnits Lajos ügyvédjelölt választott meg, a korelnök az illetést megnyitottak nyilvánítja. Először is Antunovich Maté kir. közjegyző, majd Törley Gyula földbírtokos, ezután pedig Mamuzsich László polgármester szólalt fel. Ez utóbbi igérvén, hogy Szabadka város közönsége évente jelentékeny összeget bocsátandó az egyesület rendelkezésére, valamint a kiállítás teret, egy a versenypályát is saját költségén fogja megvásárolni és fenntartani. Végül Törley Antal földbírtokos az alakuló egyület alapszabályait olvasta fel, a melyek alaposan megvitatta és részben módosítva elfogadták és jóváhagyás végett a miniszteriumhoz terjesztették föl. Ezután az ideiglenes tisztikar választotta meg, és pedig: elnöktől bajsai Vojnits Simon földbírtokos, alelnöktől dr. Antunovich József orsz. képviselő, titkártól Törley Antal földbírtokos, jegyzőtől dr. bajsai Vojnits Lajos ügyvédjelölt és még 24 választmányi tag.

Zentaiak kontra Szabó László. Egyik szabadkai lapban olvastuk, hogy Zentáról több választó polgár megbeszélése folytán kérvényt fognak benyújtani a képviselőház elnökéhez, hogy a folyton otthon időző Szabó László orsz. képviselő napidijait és lakbérét ne folyósítsa. A kérvényezők hivatkoznak a „házaszabályok“ ra, melyek szerint azon napokra, melyeken a képviselő az illetékes indokolatlanul távol marad, a napidij nem jár. — Zentán már hosszabb idő óta abnormis állapotok uralkodnak és ez a különös mozgalom is egyik tényező az ottani szerencsétlen közállapotoknak.

Passió-játék. Rigyicán a nagybőjti időszakon át t. Pfalez Jakab s. lelkész vezetése és Teninger József szakavatott zongorakísérete mellett, a serdült iskolai ifjúság passió-színjátékot adott elő. Az előadások, melyeknek főcíme volt Ildvös szórakoztatás által a vallásos erzelmet felhívítani, ápolni, — teljesen sikerültek és a látogató közönségnek élvezetes estéket szereztek.

Eljegyzés. Berkes Antal szabadkai takarékpénztári könyvelő, jegyben jár Vojnits Puresár Juliskával, Vojnits Puresár Márk szabadkai értékképviseelő húgával.

Megsebezte a vaddisznó. Az apatini dunai gatzakadás nagyterjedelmű szántóföldet öntött el s az esedeg azon volt vadakat természetesen kiszorította békés odújából. Így történt aztán a Fernbach féle földön, hogy vaddisznók is oda húzódtak a napokban a magasabbra álló, vízmentes esőszárhoz. Az otthon lévő esőse nem akarta elszalasztani a jó alkalmat, az ablakon kilőtt s egy vadkant le is terített. A esőse felesége kiszaladt erre s a megsebezett, de még életben lévő vadkanhoz közeledett amolyan csalogató szavakkal, mint a milyenekkel a házi disznókat szokták hívogatni. A vad meglátva az asszonyt, neki esett és a szerencsétlennek egyik lábát hosszabban főlhasította agyarával. Az asszony sebe bár igen súlyos, mindazonáltal nem életveszélyes.

Táncfűzérke. A kaszinó helyiségeiben f. hó 4-én tartott táncfűzérke szépen sikerült. A diszes helyiségeket — melyeket talán jobb lett volna kevésbé elegánsan díszíteni, hogy a jötekyon célnak, a fősővárosi öregecsületnek még több tisztá haszon maradjon, — habár így se panaszkodhatik — oly vigmedélyű és tanera vagyó közönség foglalta el, hogy a táncnak csak a késő — azaz a kora hajnali órák vetettek véget, és megüzent az a párját ritkító eset, hogy a műsor mind a negy negyest végig táncolták.

A legelősebb „adieu“ t írta ajkaidra. Te talán azt hitted, hogy azért halmozott el legszenvedélyesebb csókjaival, hogy sajnald azoknak elvesztését, hogy ne vigasztalhasd magad soha. Ez kergetése egy valótlanságnak, távol van a lehetséges-től és a valótól; az a nő, akiben szív van, erzelmeiben nem ilyen komplikált teremtés. Megesókolta a saját gyönyörűségére, s azért, mert azt megkívánta. De még akkor is, ha ezt, mint a hogy te képzeld, számitasból tette volna, akkor is jót tett s igaza volt.

Te bírtál fogod Marilly asszonyt attól a pillanattól fogva, amikor feléd nyújtotta ajkait, oly pillanatban, amikor meg fiatal volt, tied lesz mindig ifjan. Ha ellenben bármily körülménynél fogva viszony jöhetett volna létre közöttetek, láttad volna az imádatot öregedni napról napra, sapadni, odadobva az idő martalékának, egy alakot laltal volna, mely eltűnik, megsemmisül. És vajjon neked meg mindig ifjan, ezen elkeseredett, megüregedett teremtés mellett, lenne-e gyáva erőd a számközléshez és hazudozáshoz? Hová neveztek ki Marillyt nem elég messzire. Nem kívánok se neki, se feleségének semmiféle szerencsétlenséget. A vihar s a tenger hullámait kíméljek meg hajójukat, maradjon a kazán a legerőteljesebb epsebben, ne szenvedjenek hajótörést s ne fogják el őket a kalózok; nagyon, nagyon sokára jöjjenek vissza, ha lehet, soha! Emelj szeretted dicsőrege ottart szivedben, tégy az oltára gyönyörű ruhát, drágaköveket s éjjen lábainál szentelt illatos olaj, díszítsd azt a költészet legkésebb zenéjével. Tedd meg mindent, istenitd képét, csak ő itt ne legyen s maradjon hátszegesen a távol, messzi éjben. Mindenekfelett pedig ne akard viszonlatni, ne akard mindkettőtökre keserűséget s kétségbeesést hozni. Ne tégy neki szemrehányást, hogy oly feledetlen formában mondta egy időben: „Jó napot... Isten veled. Jónni mily könnyű s mily nehéz eltávozni! S nem e valódi bújáj, a válás banális és hideg pillanatát szenvedélyes csókokkal örökre feledtetlenne tenni?”

Th. Banville.

Zentai élet. Zentáról minduntalan szebb és szebb dolgokat hallunk. A város közigazgatási állapotát egyes, nyughatatlan természetű emberek — pusztán személyes okokból — egészen földúlták s a városi közgyűléseken folytatott hallatlan, zűrzavaros, szenvedélyes harcok, vagy helyesebben mondva veszekedések kiáltottak a társadalmi életbe is. A politikai dolgok nemcsak a visszatetsző hangu hírlapi veszekedést, hanem tettelegességet is provokáltak. A zentai élet eddig se volt valami tetszetős csendélet, de most már kezd határozottan botrányossá lenni. Közits Elemér a napokban a zentai nagyvendéglő üvegtermében nagyszámú közönség jelenlétében fölpofozta Fischer Jákót, a „Zentai Közlöny“ szerkesztőjét, mert ez utóbbi lapjában a Közits-családot „rendszeresen sértegette“. A legújabb botrány az volt első aktsa. A doloknak természetesen hosszú folytatása is van. Fischer Jákó kihívatta Közitsot, a kinek segédei azonban kijelentették, hogy felük lovagias elégtételt nem ad Fischernek — utóbbinak elintézetlen becsületbeli ügyei és „előléte“ miatt. A kihívó becsületbíróra apellált, de a kihívott fél részéről ez is megtagadtatott. Erre — természetesen — kölesönös nyilatkozatok következtek, melyekben egyik fél a másikat „lovagiatlan, gyáva ripóknek“ nevezi, míg a másik sikkasztással, zsebrevágott pofonokkal és meggyalázó kifejezések elviselésével vádolja ellenfelét s megjegyzi azt is, hogy már öt napot töltött a rendőrség börtönében is stb. Fenyegeti aztán ellenfelét kutyakorbáccsal és revolverrel. — Mikor e sorokat írjuk, az ügy még nincs befejezve legnagyobb épülésére a jó zentaiaknak.

A pálinka áldozata. Kis András, 12 éves szabadkai paraszt gyerek, valahogy hozzájutott az apja pálinkájához és annyit ivott abból, hogy élete a szeszmegezésnek esett áldozatul.

Öngyilkosság. Budapesten egy intelligens, jó családból származó bajai fiú lett öngyilkossá e hó 2-án. Csillag Dezső bajai születésű, 19 éves, bankhivatali gyakornok volt a szerencsétlen fiú, aki özvegy édesanyjának Budapesten lévő lakásán a mondott napon esti 9 óra után szíven lötte magát és azonnal meghalt. Öngyilkosságának oka könnyelmű életmódjában keresendő. Csillag Dezső a mult év közepén lépett ki a kadétskolából s azóta a Dirmfeld testvérek bankküzletében mint gyakornok volt alkalmazva. Megnyerő modoru fiatalember volt s főnöke már eleintén megkedvelte, de később Csillag Dezső elhanyagolta hivatalát s bele jutott abba az örvénybe, a melyből csak az élet árán lehet kimenekülni. Főnökének bizalmát elvesztette s az utóbbi időkben e miatt nem volt kedvére a hivataloskodás. Emellett folytonosan anyagi zavarokkal küzdött s a szintén szegény sorokban levő édesanyja a legjobb akarattal mellet sem tudta e bajokból kimenteni. A kérés, könyörgés mit sem használt és a jó egyetértés a család és a könnyelmű fiú között csakhamar megszakadt. Csillag Dezső csütörtökön este kilenc óra előtt ment haza lakására s az öngyilkosságot az ágy szélére ilve követte el. Mellén fölgombolta a rukátát és egy hátlovétű forgópisztolyból szívébe lött. A lövés zajára a házban lakó orvos sietett a szobába, de Csillag Dezső ekkorra már meghalt. Levelet is hagyott hátra, melyben bucsút vesz anyjától, és egy Aladár nevű barátjától. Holttestét a törvényszéki orvostani intézet bonctermebe vitték.

Eljegyzés. Weindl Kálmán máramrosszigeti pénzügyigazgatási számitást, Weindl József helybeli ügyvéd fia, eljegyezte Revisnyeji Reviczky Ádám iskai jegyző leányát, Irén kisasszonyt.

Szegények számára ingyenes orvosi rendelés. Nemes emberbaráti szeretet sugallta elhatározás az, melyet lapunk derék munkatársa, dr. Flesch ur, egyetemes orvos tudor s a hygiene tanára tett s közlésére bennünket felkért. Több fővárosi ingyenes rendelő gyogyintézet nemes célja és buzditó sikere által vezéreltetve városunk szegényei számára általános ingyenes poliklinikumot rendezett be, hogy a szegények, kik orvost fizetni nem képesek, betegségeikben orvosi segítségben részesülhessenek s hozzájárulhasson ahhoz, miszerint a szegényebb néposztályra még mindig átokként nehezedő kuruzslásoktól s a javasszonyok bűnös tüzelmeitől távol tartassák. Oly annyira gyökeret vert ez néplünkben, hogy néhány év előtt ezzel szemben a kórházi kezelést nemcsak hogy alig vette igénybe, de sőt rettegett s még ma is bizonyos előítélettel tartózkodik tőle. Városunk derék tisztí főorvosa erélyének s buzgó kitartásának, melyel a nép ezen rossz előítéletével szemben küzdenie kellett, köszönhető, hogy néhány év óta megteremtette a kórházi ambulanciát, melynek statisztikájára immár jelentékeny számot tesz. Dr. Flesch urnak ingyenes általános poliklinikuma tehát valóban áldás lesz városunk szegénysorsu betegeire nézve, annál is inkább, minthogy sikerült neki a helybeli gyogyisertárknál az ily szegények számára 25%-nyi árleengedés kedvezményét kieszközölnie, sőt mint a dr. bennünket értesít, kérvényt nyjtott be a városi tanáshoz arra nézve, hogy a teljesen szegények — miként a kórházi ügy az ő rendelkezésére is — a város költségén kapjanak gyogyiszereket. Részünkről sok szerencsét és biztos sikert kívánunk a fiatal dr-nak s hisszük, hogy ez irányu tevékenysége által is — ép úgy, mint a lapunkban eddig megjelent, erre nézve elég garanciát nyújtó cikkeivel — városunk egészségügyi érdekeinek kitünő szolgálatokat fog tenni. — A szegények számára való általános ingyenes rendelést naponta d. e. 8-9 ig, d. u. 2-3-ig eszközli lakásán: fútea és korzó sarkán, a Falcione Gyula-féle ház első emeletén.

Halálozás. Oltványi Ferenc m. kir. pénzügyi fogalmazó és neje szül. Klacsányi Mariska, egy gyermekeik Adorján és Oszkár, valamint előbbinek fivére Klacsányi Béla, szomorodott szívvel tudatják sógornője, nővérük s illetve nagynénjü Klacsányi Herminnek f. hó 2-án, esti 7 órakor, élete 22-ik évében történt gyászos elhunytát. A korán elhunyt hült tetemei f. hó 4-én délelőtt 10 órakor fognak a gyászoló család lakásáról a helybeli Szent Rókusához címzett sírkertben eltakarítani s az engesztelő szentmise áldozat a helybeli róm. kath. plébánia templomban f. hó 6-án délelőtt fél 9 órakor fog az egek Urának bemutatattatni. Zombor, 1891. évi ápril hó 3-án. Béke lebegjen porai felett!

A „Vadászkürt“ szálló építési munkálatait már befejezték s most a belső berendezésben dolgoznak, a mi szintén közel áll már a befejezéshez. A vendéglő belső képe — az eddigiek után — meglehetősen csinos lesz.

Magyarosodó iparosaink. Lapunk más helyen van méltatva a helybeli iparosok által rendezett műkedvelői előadás erkölcsi és anyagi sikere. E helytitt az előadásból kifolyólag, egy örvendetes tényrt tartozunk konstatálni. Ez az, hogy iparosaink magyar nyelven produkáltak olyat, ami közelismerésre számíthat. Nem olyan kis dolog ez, ha tekintetbe vesszük, hogy a helybeli iparosok legnagyobb része német anyanyelvű és egy pár év előtt oly kevéssé beszélte a magyart, hogy egy ily nyilvános fellépés lehetősége kizártnak volt tekinthető. Világos bizonyítéka tehát a tegnapelőtti szép sikerrel előadott darab annak, hogy iparosaink nemcsak akarnak magyart tudni, hanem hogy e téren mindenki által becsülendő eredményeket értek el. Ez ország magyarrá tételének egyik fontos tényezője az iparosok hazafiassága; helybeli iparosaink, látszólag azon csekély jelentőségű fellépésükkel bizonyosságát adták annak, hogy szívben és nyelven magyarok akarnak lenni. Az Isten tartsa a mozgalom lelkes vezetőit s a derék szereplőket.

Pénzügyi széképület. A zombori kir. kincstári ügyészség és a kir. adóhivatal elhelyezésére szolgáló kincstári épületeknél a pénzügyigazgatóság végeleges elhelyezése végett szükséges megoldási és átalakítási munkálatoknak vállalkozás útján való biztosítása tárgyában szombaton ejtették meg a pénzügyigazgatóságnál az ajánlati versenytárgyalást. Mindössze 3 ajánlat érkezett be, melyek közül azonban Kuisel Jakab cservenkai lakosát figyelembe nem vehették, mert kelletténél kevesebb bántpénzzel volt felszerelve. A 22.132 forintra előirányzott építési költségből Hunyadi Antal bajai vállalkozó csak 2%, Ullrich Vince zombori építőmester pedig 10 1/4% elengedésére vállalkozott. — Az építést csak a pénzügyminiszter engedélyének megnyerése után kezdik meg.

Eljegyzés. Adán Dreisziger Ferenc jegyben jár Gyetvay Irén kisasszonnyal. — Sabjánai Károly Mélykut község fiatal tanítója eljegyezte Zadravec Flóra kisasszonyt, mélykúti tanítónőt.

Tisza-Földvár község képviselőtestületi határozat folytán gyogytár felállításáért fog kérelmezni.

Fegyelmi ügyek. Bányász Mihály kizsácsi községi aljegyző feljelentést tett Kőszeghy Dezső ottani jegyző ellen. Az eljárt főszolgabíró a feljelentést alap nélkülnek találta. Mint levelezőnk értesít, a főszolgabíró most Bányász Mihály aljegyzőt függesztette fel.

Veszett kutya. Egy főkapitányi rendelet szerint városunkban egy veszett kutya kaborolt a napokban s mert állítólag több kutyát, s talán embert is megmárt, a kutyákat 40 napon át zárva kell tartani. A kérdéses veszett kutyát — amint legújában halljuk — szombaton már sikerült lebunkóznia.

A tartalékosok behívása ügyében. A honvédelmi miniszter a vármegyék közönségéhez rendeletet bocsátott ki, melyben a járási tisztviselőket utasítja arra, hogy a leggyorsabban intézkedjenek a tartalékosok s a póttartalékosok behívását illetőleg s hogy a behívottaknak a fegyvergyakorlatokra vonatkozó bármennyű folyamodványát soron kívül gyorsan tejjessék fel s intézzék el. A miniszter ennek kapcsán egyszersmind közhiirre teszi a közös hadügyminiszter által a katonai hatóságok és parancsnokságokhoz legújában kibocsátott rendelkezések közül azokat, a melyeket a közigazgatási hatóságoknak és az érdeklét közönségnek illetőleg tartalékosoknak és póttartalékosoknak tudniok kell.

Az újvidéki pénzügyi biztosság kerülete olyan nagy, hogy a hivatalos teendők pontos elvégzése nagy nehézségekkel jár. Ezért a helybeli pénzügyigazgatóság, mint a melynek területén fekszik az újvidéki pénzügyi biztosság, ártirt az alispáni hivatalhoz, hogy vajjon közigazgatási tekintetben nem lesz-e kifogás az ellen, ha esetleg az újvidéki pénzügyi biztosság kerületéből a zomborhoz csatoltatnak a következő községek: Bács, Bács-Ujfalú, Déronya, Parabuty, Bogyán, Plávna, Novoszello, Vaiszka.

Prágai észjárás. Nepomuki Szt. János szülővárosában ugy látszik még mindig a Gesamtmonarchiáról álmódznak. Erre mutat legalább azon megkeresés, melyet a prágai nyomdászok és betűöntők testületétől vettünk, és melyben a birodalmi tanáshoz a sajtótörvény módosítása érdekében benyújtandó kérvényt pártolás végett áttették. Nekünk ugyan semmi kifogásunk sincs az ellen, hogy a „Narodni List“ és a „Politik“ olesóban és cenzura mentesen szidhassanak bennünket, de az már még sem járja, hogy azt mi is kérjünk.

Mi valószínűbb: az erőszakos halál vagy a főnyeremény? Egy orosz statisztikus ezzel a kérdéssel foglalkozott legutóbb. Oroszországban ugyanis évenként egy millió ember közül 30 férfi és 10 nő hal meg erőszakosan, vagyis 33,333 férfira és 100,000 nőre esik egy erőszakos haláleset; a pétervári nagy sorsjáték főnyereményét 423,200 közül csak egy találhatja el. E két számadatot egymás mellé helyezve kitűnik, hogy minden férfinak 15-ször (nőnek 4 szer) nagyobb kilátása illetőleg esélye van arra, hogy véletlenül agyonütközzön, mint arra, hogy főnyereményt csináljon.

Szerencsétlen közjegyző. Antunovich József volt apatini s újabbán hódásághí kir. közjegyzőt f. hó 1-én a budai irgalmasrendűek tébolydájába szállították. A köztisztviselőben álló férfiu elméjének a zavarodottságát — úgy beszélük — a túlesigázott szellemi munkálkodás idézte elő. Az orvosok nagyfoku agylágyulást konstatáltak s kimondták, hogy elmebaja gyogyíthatlan.

A szabadkai dalegyesület f. év ápril 18-án alaptökéjének gyarapítására, fővárosi művészek közreműködésével, hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez.

Gazdasági ismétlő iskolák. Csáky Albin gróf közoktatástügyi miniszter elhatározta, hogy a falusi iskolákban az ismétlő iskola tanítást gazdasági irányban fejleszti. A parasztluk tehát jövőre már a 13-ik életévükben az ismétlő tanfolyamokban fognak a földművelésből a szükséges alapismereteket és gyakorlati kiképezést nyerni. E cél elérésére mindenképp szükséges lévén a tanítók kiképzése, a csak tornyai, znióvárjai és iglői tanítóképzőknél minta gazdaság rendeztetett be; Csáktornyaán, Léván, Modorban, Baján, Aradon, Sárospatakon, Zilahon, szőlőtelep állítottatott és intézkedés történt az iránt, hogy az összes tanítóképzőkben a méhézet méhészeti tanárok által taníttassék.

Szabadkán B. Polgár Gyula imitator, jellem-színész magánelőadása e hó 11-én és 12-én lesz.

Zentán műkedvelői társaság van alakulóban. Az ügy iránt eddigelé nagy érdeklődés mutatkozik.

Halálozás. Popovics Simon a Szabadka közvetlen közelében fekvő Sándor község jegyzője s Szabadka város értekképviselője f. hó 4 én életének 65-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 6 án ment végbe.

O-Becsén egy Páli Jucsa nevű leány nem régiben könnyelmű életmódja eredményeképp egy gyermeknek adott életet. Az anya betegségét titokban tartották, de — mert az újszülött gyermeknek sem igen hallhaták a híret — valaki följelentette a szerencsétlen leányt a napokban ama gyanyu alapján, hogy a szerelme gyűlöletét elemészttette. A hatósági közegek csakugyan megtalálták a csecsemőt — az emésztőgödörben. A gyilkos anyát meg átadták az igazságszolgáltatásnak.

Városi ügyek.

Zombor városa területén az 1891. évi főszámlás eredménye itt következők: Felhivatott összesen 360, ebből besoroztatott 59 és 1 magasabb korosztálybeli, visszahelyezett 155, felülvizsgálatra rendeltetett 27, 4 hó mulva utóállítandó 6, töröltetett 8, fegyverképtelen 26, trachomás 22. Végül megjegyeztetik, hogy kor és sorsszám rendjén kívül büntetésből besoroztatott 3 egyén.

Művészet és irodalom.

A „Hét“ c. szépirodalmi hetilap 14. száma közli Széchenyi Anna és Alice grófnők sikerült arcképét. E szám szövegtartalma is igen élénk. Tolnai Lajostól elbeszélést, Gerő Károlytól mutatványt közöl a „Vadonban“ című tragoediájából, Celiótól és Lenkei Henrikől költeményt, Jean Richepintől elbeszélést. Van azonkívül benne sok érdekes apróság is az „Irodalom“ és „Innen-Onnan“ c. rovatokban, képtalány stb. A „Hét“ előfizetési ára felévre 5 frt.

Az „Ország Világ“ 14. ik száma a következő tartalommal jelent meg: A „Vér“ regény: Beniczky Bajza Lenkétől. „Két golyó“, elbeszélés Ambrozovits Dezsőtől. „Egy érdekes kastély“, Redwitz Sándor bárótól. „A trónörökös“, Doek Jánostól. „A pénz“, Gopesa Lászlótól. A „Hétről“ Székely huszár ír, mint rendszeren. Több szép vers és kép emeli e szám érdekességét.

„Topolya“ m. város előjáróságának évi jelentése az 1890. évről. E címen egy, 34 oldalra terjedő kis füzetke hagyta el a sajtót a napokban, mely — mint a címe is jelzi — Topolya múlt évi viszonyait ismerteti. A bevezetésben általános képét nyújtja a mezőváros múlt évi állapotának, a többiekben pedig behatóan és részletesen ismerteti a község közegészségi, állategészségi ügyét, tanügyét, a közigazgatást, az adóügyeket, a közpénztár forgalmát, a községi bíráskodást, a közigazgatási viszonyokat, a vízügyet és végül foglalkozik a társadalmi viszonyokkal, bemutatja a községi szervezetet, és ismerteti a topolyai önkényes tüzoltóegylet anyagi és erkölcsi állapotát. A kis füzet kiadásával, kétségtelven kitűnő szolgálatot tett a község előjárósága mindazokkal szemben, akik Topolya közállapotait közelebbről akarják megismerni.

KRÓNIKA.

A krónikásnak van a legnehezebb feladata. Nagy megfigyelő tehetséggel kell bírni hogy valami újat mondjon. Mert ma már odáig jutottunk, hogy nincs új a föld színén. Hetek mulnak, hogy nem történik semmi, legalább olyan nem, ami általánosan esemény számba menne. Történetni kell tehát valamit. Különböztet talán az sem igaz, hogy nem történik semmi. Az élet a maga egyhangúságával olyan változatosságok forrása, hogy egyhamar nem lesz kimeríthető, csak el kell lesni azokat a bizonyos vonásokat.

Villenot Ágoston — a híres francia krónikás — arról volt nevezetes, hogy akkor tudott a legszellemebben írni, amikor a közhiedelem szerint nem volt miről. Az igaz, hogy ő Párisban élt s ha nálunk lett volna, talán jobban megakadt volna.

A disz, köz és ünnepi bankettek, közvacsorák korában, nem megvetendő fejlődése a társas vacsorának az a stádium, amikor ilyen ünnepek a hivatalos személyek megjelenése nélkül is tarthatók.

Tény, hogy nem is olyan bolond az a véu kitanult id. Claquehutes Frigyes amikor ifju riporter csemétjét így oktatja:

Kérdés: Az ünnepelt, a kedves vendég, a képviselőjelölt, a dekorált... tiszteletére mi rendeztetett?

Felelet: „Bankett, mely emelkedett hangulatban az éjjel utáni órákig folyt, s melyen a résztvevő disz társaság számos pompás felköszöntőt mondott egymásra.“
Jaj annak, aki a bankettek eltörlésére lépéseket merne tenni. Ez csak forradalmi uton lehetséges.

Pedig az ünnepi publikum, mikor egy bankett előtt áll, mindig ásitovza veszi fel frakkját s végzetlen unalommal megy a disz színhelyére.

Az ünnepelt, akinek ez a bankett mégis csak tetszik, ásitovza panasolja el odabaza, hogy a birösségnek mennyi a terhe s hogy borzad — szerény ember letére — az ünnepeltetéstől, kétségkívül kiméletesebbek lehetnek volna tisztelői, mert végre is a kötelesség teljesítése — s ő csak ezt tette — nem érdem s a szebb jutalom a hallgatag elismerés.

Tehát a bankettirozás szükségessége, még a 20-ik században sem fog megszűnni, rémületére (?) a bankettirozók és bankettirozottaknak.

A „fin de siècle“ élvtülhetlen vívmánya azonban az a találmány, ami a bankettirozás legerhezebb részét, a megjelenési kötelességet feleslegessé teszi.

Oly genialis az eszme, hogy a feltaláló bátran patentot kérhetne rá. Rövid idő alatt milliomos lenne belőle. Az idea világra szóló.

Ne nevéssenek kérem! Ez nem tréfa.

Mondjuk, hogy elodázhatlan szüksége forog fenn egy diszvacsorának. A rendező-bizottság megalakul. Megállapítja a meghívandók névsorát. Küldöttségileg megjelenik a hatóságok fejeinél, felkéri a részvételre. A teremdisztetés s egyáltalán az egész költségvetés kész. Az ünnepi szónokokra nézve meg van a megállapodás. A rendező-bizottság inyene albizottsága előírja a menüt:

Potage queue de boeuf, Hors-d'oeuvre, Homard à l'américaine, Salmis de canard, Endives au jus, Filet de boeuf rôti, Salade barbe et betteraves, Parfait au café, Dessert, Café et liqueurs. — Szóval meg vannak téve a legmesszebb menő előkészületek. Az egész város lázban van. Minden ember a bankettől beszél. A nap eseménye a bankett.

Este 9 óra. A teremben nappali világozás ár ad szét. A pompásan feldisztított asztal, damaszkusi terítők, ezüst tálcák, az „asztal magasabb örömei“ hez szükséges ezen kellékek élvezetes látványt nyújtanak a szemnek, 24 egyenruhás szolgáló várja a vendégek megérkezését. Általános sűrű forgás, az utca nagy tömeg bámulja a díszes „Isten hozott“-at.

Az idő elérkezett és, és — az ünnepi társaság az ünnepelttel együtt szépen csendben otthon megracsorázik s pulva párnák közt boldogan várja a macskanyöször nélküli holnapi reggel eljöttét.

Megértettek? Nem.
Tehát: minden meg lesz a bankettből, csak el nem kell oda menni.

A lapok másnap megemlékeznek a maga rendje szerint az estélyről. Csak „megjelentek“ helyett írják majd a „meghívtak“-ról.

És a dikeiök?
Mindenki szépen elkészíti otthon s elküldi a meghívottak időre irásban. Ezt azután sokszorosítják s a meghívottak között szétosztják.

Hát a sok étel?
Hát nem lehet találni nem bankettirozó jóévtágyu embert? Ezek majd végig eszik a pompás menut.

Meg van tehát a pompás ünneplés, a banalis részben nem kell részt venni s azonkívül fesztelen mulatságot szerzünk a nem hivatalosoknak.

Másnap aztán találkozik X. és Y. ur (mindkettő meghívott).

— Gratulálok a szép tőszthoz.
— Köszönöm. De a tied hatásosabb.

És ha valaki azt hinné, hogy mindez az erős levegő okozta „tavaszi láz“ mondatja velünk, gondoljon vissza arra, hogy nemrégiben nálunk is volt egy pompás sikerült — s az elmondott módon rendezett — közvacsorázó hivatalos személyek nélkül.

S a társaság mégis pompásan mulatott.
Hisszük, hogy legközelebb a hivatalos lapban ezt fogjuk olvasni:

A miniszter X. urnak szabadalmat adott a következő találmányra: Működő közvacsorák, bankettek rendezése, megjelenési kötelesség terhe nélkül.

Komédia.

Isten bizony oly régen volt már, a mikor ezt a címet a sorok élére íralkattuk, hogy nem csoda, ha azóta a tintatartó is, meg az eszünk is befagyott volna és hirtelen sem maradt azokból az ötletekből, a melyekkel hajdan a deszkák kompetens bőséit megcsipkedtük. Egyetlen egy valamire való megjegyzésünk van a tegnapi műkedvelői előadásról, azt is egy szellemes szomszédunktól kellett kölcsönöznünk, a ki sok foglalkozásán kívül, a melyek hivatalos névjegyén vannak, még egy pár oda nem nyomtatottal is bír, — nem azt értem, hogy „kortárs, szabados és Dunatündér“, hanem hogy „közados“. Ezt pedig nem a esőtörvény adta értelemben kell venni, habár, mint igen tanult ember, erre is meg volna a — kvalifikációja, hanem oly értelemben, hogy ő neki csak hitelezői lehetnek. Ezen minősége juttatta az eszébe, hogy ez a színészkedés főleg abban különbözik minden más színészektől, hogy itt a hitelezők a színpadon vannak és a nézőtérben az adósok, míg másutt mindig megfordítva áll a dolog.

A műkedvelőket öleső szójátékkal „műkedvő ölk“-nek szokták nevezni, pedig — és épen a tegnapi előadás után — igaz lelkelem mondhatom, ez a vád igazságtalan. Mert ha valamelyik műkedvelői alakítás nem is áll azon a magaslaton, a melyen azt a szigorú bíráló és a még szigorubb, mert szeszélyes, közönség ízlése kívánja, abból nem az következik, hogy ez a műkedvő ölné, hanem ellenkezőleg fölkelte a vágyát és érdeklődést a jó színészet és a jó előadások iránt. És ezen nemesszempontból helyeselnünk kell minden dilletans szárnypróbálgatóst, mert csak fokozza az érdeklődést az igazi művészet iránt, a nélkül, hogy saját becsebből valamit vesztené, mert ezt védi a jóakarati iránti jóakaró, s néha talán túlságosan méltányol méltánylás, — de mindenesetre a cél szentsége, mert ez rendszeren jótékony és mint ilyen sérthetetlen.

Ezen szép intenciók által vezényelt buzgalom hozta létre az iparos daleyget tegnap éjfény anyagi sikerü és zajos külső hatású műkedvelői előadását, a „Sárga csikót“. A szerepek következőleg voltak kiosztva: Bakaj András, jómódú parasztagda: Szabó Gyula. Erzsike, a leánya: Merstetter Emma k. a. Csorba Márton, csikósagda: Szigeti István. Ágnes, felesége: Balázs Katka k. a. Laci, fiuk: Balázs Imre. Gelecséri, pusztabíró: Lux József. Peti, fia: Bussa Tivadar. Boltois Leig: Haasz Gyula. Csárdásagda, a Hólyagosban: Wlach Ferenc. Bogár Imre, betyár: Herezenberger Ferenc. Szünyög, vén betyár: Takács Mihály. Harasztos, kántor: Moricz János. Gazsi, sánta koldus: Varga Kázmér. Bagó, vak koldus: Stvrtecky Alajos. Böske, főzőasszony: Bunyi Emma k. a. Kecskéné, Erzsike keresztanyja: Merstetter Katka k. a. Teresi, szolgáló: Bán Erzsike k. a. Pista, Bakaj szolgálója: Kretsmár József. Cigányok: hegedűs Bükk Péter, bőgős Csermák József, klarinétos Répics Ferenc, kontrás Sztankovics Milán. Ferke: Kretsmár József. Zsuzsika: Balázs Mariska k. a. Betyárok: Harpf Jenő, Odry István. Kozsoruányok: Balázs Mariska, Bán Rozika k. a.-ok. Asszonyok: Tallos Juliska, Nagy Lidia, Kulits Zsófia k. a.-ok.

Minden nagyobb jelenet után taps és éljenzés jutalmazta a főszereplőket és hirta őket a lámpák elé. De a kar is oly praecizitással működött, és különösen női részében oly csinos volt, hogy e szép „hét kövér esztendő“ láttára sóhajtott gondoltunk vissza Egy „hét sóvány esztendőjére“, — a mely még hét se volt, hanem hol négy, hol három...
Na meg aztán, ha körülnéztünk a színházban, a hol az a hagyományos gombostű megint nem birt volna a földre esni, ha akart volna, és még külön székeket is raktak az oldalakra, akkor megint az Egy sóvány esztendői, azaz tíres házi jutottak eszünkbe, a melyek nem heten, de tizenheten is, huszonheten is voltak.

Nem hivatásunk magát azt, hogy ezt az előadást megtartották, megdicsérni, mert hiszen, „minden Demos-

thenesnél szebben beszél a — pénz“, az pedig tegnap több jöhetett be, mint a mennyit az a kis színházi kassza fiók életében láthatott.

Reméljük, maradt benne irmagnak a jövőendő műzsaifiaknak.

Pataj.

A bajai botrány.

Mély felháborodást keltett az egész országban az az odiosus ügy, mely a bajaiakat már hosszabb idő óta izgalomban tartja s melynek éle a bajai polgármester Drescher Ede ellen irányul. Olvasóink bizonyonnyal ismerik már a csakugyan elfajult lovagias ügy utolsó felvonását, mely a bajai kaszinói helyiségben folyt le, midőn három tiszt kutyakorbáccsal rontott oda be, inzulálni akarván Dreschert; s onnan csakis az általános felháborodás látára s az erkölcsi presszió hatása alatt távoztak. E tekintélyes bajai polgár az eset után azonnal táviratozott a belügyminiszternek, az elmergesedett ügy orvoslását kérve. A belügyminiszter távirati utasítást adott, hogy az ügyet polgári és katonai tagokból álló vegyes bizottság vizsgálja meg haladéktalanul.

Elhamarkodott dolog lenne e meglehetősen komplikált ügyben, addig, míg minden tisztába nincs hozva, döntő ítéletet mondani bárkinek is. Várunk tehát mi is az ügy végelemezéséig. Akiket Baja társadalmi bekegyet felforgató ezen skandalum inszcenirozása terhel, megemlík a legszigorubb büntetést.

Az az egy azonban bizonyos, hogy kutyakorbáccsal kaszinóba berontani, semmi körülmények között sem lehet indokolt, megengedhető.

Az ügy előzményeiről részletesen emlékezik meg a „Bp. Hp.“ Átvesszük ebből a következőket:

Rupp János tartalékos hadnagy, március elején, valami bőjti mulatságon, azt mondta volna egy uriaszonnynak, hogy Baja legszebb és legelőkelőbb hölgyei közül, ha fogadna vele, tíz perc alatt meghódítaná bármelyikét. Az illető uriaszony elárulta e nyilatkozatot Drescher Ede polgármesternek, a polgármester pedig elmondotta otthon, bizalmas beszélgetés közt a feleségének. A polgármesterné elmondotta a sógorasszonyának, aki szintén megszuggta valakinek, míg végre eljutott a bir Hegedüs Aladár főszámvévo fülébe. A főszámvévo, akinek a neje szintén előkelő és szép asszony, kérdőre vonta jóbarátját, Rupp hadnagyot. A hadnagy nem vállalta el a szájába adott nyilatkozatot s kutatta a forrást, a melyből az a hír kiindult. A forrást keresve eljutott a polgármesterig, a ki megbizottjai előtt kijelentette, hogy minden különös szándék nélkül beszélt el a dolgot otthon, bizalmasan a feleségének; ő maga egy uriaszontól halotta, akit épp ezért nem is hajlandó megnevezni, de különben minden elégtételre kész. A hadnagy megbizottjai: Joanovits János es. és kir. főhadnagy és Sívó Gyula honvédd hadnagy március 7 én provokálták a polgármestert, aki Natti József nyugalmazott fregatt-kapitányt és Némái Antal századost választotta segédükül.

A polgármester szekundánsai, minthogy nem sikerült olyan embert találni, aki a Rupp hadnagy által zokon vett hírt felülről hallotta volna, nyilatkozattal akarták elintézni a dolgot. Drescher az elintézésnek ezt a módját magára nézve megaláztatás tartván, nem írta alá az eleje terjesztett nyilatkozatot, minek következtében segédei lemondtak tisztikéről. Rupp hadnagy a maga segédei útján nyomban és ujra elégteltelt kért s a polgármester március hó 9 dikén Bernhardt János dr. városi tisztiforvost és Barasis József ügyvédet bízta meg képviselővel. Az új megbizottok kijelentették a hadnagy segédei előtt, hogy a főforgó ügyet fegyveres elintézésre elég alkalmasnak, elég fontosnak nem tartják ugyan, de mivel a másik fél ellenkező nézetet vall, hajlandók a kérdést becsületbírósság ítélete alá bocsátani. A hadnagy segédei elvben elfogadták a becsületbírósságot, de néhány órával később, mikor ellenfelük már megnevezte a maga bírákét Czirer Ákos és Gajary Ödön országgyűlési képviselőket, kereken visszautasították. Barasis József ügyvédet utóbb Szohner Antal miniszteri titkár váltotta fel a segédkezésben.

Különböféle tárgyalások következtek erre, melyeknek eredménye az lett, hogy a párbaj ideje ki is tűzött. Rupp segédei azonban nem engedték felüket megverekedni, mert tudomásukra jutott, hogy Dreschernek állítólag elintézetlen ügyei vannak. Rupp segédei négy pontban foglalták össze kifogásaikat a polgármester kvalifikációja ellen. A cáfoló okmányok ezekre Drescher segédei által szintén előterjesztettek, a segédek továbbá azt javasolták, hogy alakítsanak két polgáremberből és két katonatisztből álló becsületbírósságot, a mely viszont akár polgár, akár katonát választhat elnökül. A hadnagy segédei e követelésre nem adtak határozott választ, de nyilatkozataikból az tűnt ki, hogy ők csak egy tiszt katonaközből alakított becsületbírósság ítélete előtt késszek meghajolni.

A polgármester szekundánsai erre felük részéről befejezetnek vallották az ügyet s hosszabb nyilatkozatot állítottak ki, a mely elmondta részletesen az előförtetét, körülbelül úgy, a hogy mi beszéltek el most. E nyilatkozatot Drescher Ede polgármester közzétette a „Nemzet“ április 2-iki számában, alája írva a következő tordalékat: „Minden mendemonda megelőzése céljából, e nyilatkozat közzétételét szükségesnek tartottam.“

A bajai kaszinóban lezajlott jelenetnek tehát ez a nyilatkozat volt egyenes oka. Közzététele napján Szohner Antal miniszteri titkár, aki időközben hazatért a fővárosba, segéd társa, Bernhardt János dr. tisztiforvos, arról értesítette egy telegrammjával, hogy öt huszártiszt nevében magyarázatot kérnek tőle közös nyilatkozatukért. Később két huszártiszt aláírásával is érkezett távirat a miniszteri titkárhoz, magyarázatot kérve tőle is a „Nemzet“-beli nyilatkozatért, „mely miatt őt tiszt ur sértve érzi magát“. A távirat azt mondja, hogy Szohner és Bernhardt urak tartoznak helyt állani, mert „Drescher Ede polgármester a tiszt becsületbírósság díszkvalifikálta“. A miniszteri titkár azt felelte szintén táviró útján, hogy e kérdést is egy polgárokól és katonaközből alakított becsületbírósság van hivatra eldönteni. Erre azt kívánták tőle, hogy nevezze meg segédei s ő meg is nevezte nyomban Csesznák Benjámin és Jablanczy Sándor honvédezeket.

Községi rendőrség.

Elzengettük legutóbbi sorainkban a bucsuztatót az önmagát végleg lejárta felelős őrség fölött most üdvözöljük a községi rendőrséget, melynek beállításához anyamegyénk községei immáron hozzájárultak s működését rövid időn megkezdendik.

Igen üdvözöljük, mert reméljük, hogy ez új intézmény közbiztonságunk erős támasza leendő nem leszünk többé kénytelenek a felelős őrség köpenye alá rejtőzött kétlábu ragadozók ellen vállvetetten védekezni, hogy csürein és éléskamráink körül a kommunizmus normális állapottá ne váljék.

Milyen azonban a községi rendőrség beállítása fölötti örömiünknek imitt nyílt kifejezést adunk, nem mulaszthatjuk el, hogy ugyanekkor egy-két szerény észrevételt ép annak érdekében ne köcskázassunk.

Mult cikksorozatunkban már jeleztük, hogy a községi rendőrségi intézménytől népiünk még mit-amott idegenkedik, amint azonban be fogja látni ez intézménynek a régi fölötti előnyeit s életrevalóságát, azt nemcsak megkedvelni, de általában fogja azokat, kik őt a felelős őrség polypkarjaiból kiragadva, reánk a közbiztonság de-remény hajnalának fölcillámlását lehetővé tevék.

Amde, hogy ez időpont mielőbb bekövetkezzék, elengedhetlenül szükséges, hogy a községi rendőrség megyénk összes községeiben és pedig egyszerűre, tehát egy és ugyanazon időben léptetessék életbe; egyöntetű belsőszervezet mellett egyöntetű eljárást kövessen s annak létszámába csakis oly egyének vegyessenek fel, kik a szabályrendeletileg megkívánt föltételeknek minden tekintetben megfelelnek, tehát a kérvényezők közül a legalkalmasabbak választassanak, mert csakis így fog az új intézmény életrevalónak, így fog cél-szerűnek bizonyulhatni s lesz népszerű még ott is, ahol eddigelé iránta bizalmatlansággal visel-
tetnek.

Hogy a községi rendőrség életbeléptetése, és pedig egy és ugyanazon időpontban minden községtől vasszigorral megköveteltessék, ez a megyei hatóság feladata, mit annál inkább kívánunk, mert tántoríthatlan meggyőződésünk, hogy az ez irányban való legesekélyebb engedékenység vagy elnézés csak magának az ügynek történhetnék rovasára, s tenné azt nemcsak illuzóriussá, de omlózássá.

Ha egyik-másik község képviselése még mindig bokroskodnék, fel kell azt oszlatni, vagy magát a községet, mint kiskorut, gyámság alá helyezni, mert a közérdeket egységes éretlenkedéseinek martalékul nem vehetjük.

A belsőszervezet és eljárás egyöntetűsége a községek legtöbbje által már elfogadott s a többiek által is remélhetőleg elfogadandó ugyanazonos községi rendőrségi szabályrendeleten kívül leginkább elérhetőnek az által, ha a községek — miként ez állítólag a kulai kerületben már kezdeményezve van — szolgabírói járásonként tömörítve, saját járásuk számára egy-egy, a szolgabírói székhelyén ugynevezett kerületi rendőrfelügyelői állást szervezzenek, ami egyes községeknek alig kerülne 70—80 forintnyi évi többletkiadására; oly csekély összeg, melyet saját biz-
tonságunk érdekében örömmel áldozhatunk s mely a megyei hatóság részéről akadályba alig ütköz-
nék. A kerületi rendőrfelügyelő azután közösen állapítanak meg az eljárási elveket s azok pontos és szigorú betartását s keresztilvitelét kerü-
leteikben részint ellenőrizve, részint egymással folytonosan érintkezve, a megyénk területén levő összes rendőrséget egy oly szervezetre egészítik össze, melynek működése tiszteletet parancsoló lenne s a tolvajok és őrgazdák bandáját oly vasgyűrűbe szorítaná, melyből menekülést e kétes existenciák számára csakis a becsületes munkakereset nyújtana.

Az egyének megválasztása a községi elüljáróságok hatáskörébe tartozván, nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy az illetékes elüljárók e választások megejtésénél egy pillanatra se tévesszék szemük elől, hogy a személy- és vagyonbiztonság mindnyájunknak közös érdeke, tehát saját bíróink forog kérdésben s hogy a községi rendőrség nem azért szerveztetik, miszerint egyes klüenszéknek kenyér adassék, hanem hogy az közbiztonságunknak erős támasza legyen; s ép azért félretéve minden mellékteket, minden mellék-
érdeket, a pályázók közül — eltekintve attól, hogy a pályázó saját községbeli-e vagy idegen — csak azokat válasszák a rendőrségi állományba, kik arra legméltóbbak, s adják meg az előnyt azoknak, kiknek részére az már a szabályrende-
letekben is biztosítva van.

Különösen az örvezetői állásokat kizárólag olyanokkal töltsék be, kik arra a megkívánt képzettséggel bírnak s kik minden tekintetben garanciát nyújtanak az iránt, hogy a reájok ruházandó föltéte fontos állást betölteni képesek leendnek úgy, miként azt személy- és vagyonbiztonságunk érdekében tőlük teljes joggal megkövetelhetjük.

S ha az elüljáróságok bármi tekintetből ily mindenestre nagy felelősséggel járó ügyben — háttérbe szorítva a legalkalmasabbakat — kedvezményeket osztogatnának, ezzel nemcsak önmagukat bélyegeznék meg, de magának az intézménynek adnák meg már bőlesejében a halálos döfést.

Hogy az olyanok, kik vesztegetési kísérletezéssel próbálnak szerencsét — pedig vannak biztos tudomásunk szerint ilyenek is — teljesen mellőzendők, azt hisszük, alig szükséges említenünk. Aki vesztegetni akar, önmaga is megvesztegethető, községi rendőr tehát ipso facto nem lehet.

Még egy körülmény van, mit szó nélkül nem hagyhatunk. A községi rendőr-állásokra több község elüljárósága már tényleg megnyitotta a pályázatot. Egyik-másik azonban a pályázati határidőt oly szemetszúrólág rövidre szabá, hogy távolabb vidéken tartózkodóknak alig-alig lesz idejük a szükségelt okmányok beszerezhetőse és kérvényeik beküldésére. Ezt részünkről nem helyeselhetjük, mert utóvégre is az ilyenü hirdetések egyedüli célja, hogy a pályázat mennél szélesebb körben legyen köztudomásúvá s ekként mennél többeknek nyújtassék alkalom a pályázathatásra; ami pedig teljesen lehetlenné tétetik azzal, ha a pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számítottan alig öt-hat nap alatt lejár. Az illetén eljárás tehát nemcsak inkorrekt, de határozottan céltévesztett, fizikailag lehetlenné a pályázathatást tán ép olyanokra nézve, kikben esetleg legmegbízhatóbb erőket nyerhetnénk.

Ezek volnának a mi szerény nézeteink, melyeket községi rendőrségünk érdekében megyénk összes községeinek figyelmébe ajánlani bátrak vagyunk azon hozzáadással, hogy azok elfogadhatók, ha jók, és még könnyebben visszautasíthatók, ha rosszak.

Lajthay.

Törvénykezés.

Egy okirat hamisítási ügy. Ham Fidélné szöntai lakosnő, 16 évvel ezelőtt egy negyed telek földjét eladta férjének, férje Ham Fidélnék, ez utóbbi Klemm Józsefnek, Klemm József pedig Korhammer szöntai lakosnak. Ham Fidélné örökösai polgári pert támasztottak ezen egy negyed telek föld tulajdonjoga iránt. E perből kifolyólag a büntető bíróság volt hivatalos határozni azon kérdés fölött, miután gyanus körülmények merültek föl, hogy a legelső szerződés hamis-e vagy sem? A hamisítással Klemm József volt vádolva. A zombori kir. törvényszék ezen ügyben a végtárgyalást f. hó 3-án tartotta meg s miután Klemm József ellen semmiféle terhelő körülmény sem merült fel, s mint hogy kiderült az is, hogy Klemm Józsefnek egyáltalában nem állott érdekében a szerződést meghamisítani, vádlottat dr. Balogh Ernő ügyvéd védbeszédének meghallgatása után fölmentette.

Reményteljes csemete. Paresetics Lázár városi csősz tegnapelőtt tilosban találta a 15 éves Dsinitz Mata által őrzött disznókat, s miután zálogot adni vonakodott, Paresetics Lázár a disznókat behajtani készült a kapitánysághoz, mit Dsinitz Mata észrevéven, hazafutott, onnan atyja fegyverét elhozta s utolérvén Paresetics Lázárt, a fegyver kakasát felhúzával lelővéssel fenyegette, ha a disznókat be meri hajtani a város házára. Paresetics Lázár ily körülmények között a disznókat visszahagyva, a feljelentést megtette, az ifju csemete pedig a fogházban gondolkodhatik meggondolatlan tette felett.

Közgazdaság.

Biztosítási törvény-novella. A kereskedelmi miniszteriumban foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy miképen lehetne a biztosítási ügy terén mutatkozó némely visszasságokat orvosolni. Az intézkedések érdemére nézve a következőket jelenti a Pénzügyi Utmató: A kereskedelmi törvény 454. §-a megállapítja, hogy a biztosítási vállalatok a cégbejegyzés alkalmával kötelesek azon elveket bejelenteni, melyek szerint a befizetett alaptőke és a díjtartalék elhelyeztetik. A biztosító társaságoknak tehát szabadságára van hagyva úgy az alaptőkének, mint a díjtartalékoknak mikénti elhelyezése. Ezzel szemben megfontolandó lesz, vajjon a biztosító közönségnek nyújtandó nagyobb garancia szempontjából nem lesz-e tanácsos az alaptőkére és a díjtartalékokra nézve általában kiterjeszteni azt az elvet, a mely az életbiztosítási díjtartalékokra máris ki van mondva a kereskedelmi törvény 456. §-ában, a hol részletezve van az elhelyezés mikéntje. De ez utóbb említett szakasz is helytelen szövegezésű és még mindig tág tért enged a biztosító társaságok egyoldalú akaratainak, mert nem adja meg a magyar állampapíroknak a sok millió értékű papírról rendelkező biztosító társaságok tüzletvitelében azt a belyet, a melyet a magyar állam közgazdasági érdeke is megkövetel. A kereskedelmi törvény 455. §-a azt rendel, hogy az életbiztosító társaságok a cégbejegyzéssel bejelenteni tartoznak a díjtartalék kiszámításának elveit, az alkalmazott balandósági táblázatokat és a számtá-
nál alapul vett kamatlábát. Ezt ismét csak bejelenteni tartoznak és ennél fogva a dolog a biztosító társaságok tetszésétől függ. Szükségesnek fog tehát mutatkozni, hogy gondoskodás történjék az iránt, hogy e bejelentések hatósági vizsgálat tárgyát képezzék és a bejegyzés engedélyezése, illetve az tüzletfolytatása e vizsgálat eredményétől tétessék függővé. Végre szükségesnek mutatkozik a biztosító társaságok tüzletvitelének hatósági ellenőrzése annyiban, hogy vajjon a biztosító közönség garanciáját képező alapok itt az országban, abban a mennyiségben és abban a minőségben tényleg léteznek-e, mint a hogy azokat a társaságok nyilvánosságra kerülő számadásai hirdetik.

Naptár. Április.

Havi és beti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
7 Kedd	Ármin	Hegez., Lukr.	26 Gábor főan.
8 Szer.	Dénes hv.	Apollónia	27 Matróna
9 Csüt.	Demeter vt.	Demeter, P.	28 István
10 Pént.	Dániel, Ezekh.	Dániel	29 Márk, C.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGH ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

390./köz. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Sándor község képviselő testületének folyó évi február hó 17-én 1./közgy. számú határozatával alkotott és a tettes megyei törvényhatósági bizottságnak 90./közgy. számú határozatával jóváhagyott szabályrendelet értelmében a községi bel- és külrendőrségre ezen pályázat hirdettetik és pedig: egy örvezetői és három rendőri állásra; a rendőrorvezető évi fizetése 400 frt, egy-egy rendőr fizetése pedig 300 frt, mely összeg havonkénti részletekben utólagosan fog kifizet-
tetni; ezen fizetésből kötelesek nevezettek magukat az előirt egyenruhával ellátni és folyton tisztán járni; a fegyverzetet ellenben a község fogja nekik rendelkezésükre adni.

A jóváhagyott szabályrendelet értelmében felhivatnak a pályázni óhajtok, kik igazolni képesek, hogy józan magaviseletűek, feddhetlen erkölcsűek, teljesen rovatlan előéletűek és egészséges egyének, katonakönyv, esetleg elbocsátó levél és községi bizonyítványval ellátott és sajátkezűleg aláírt rendes írásbeli folyamodványaikat alulirt előjáróságra címezve a jegyzői hivatalnak **f. évi április hó 20-ig** bezárólag nyújtsák be; megjegyeztetik, hogy örvezetőnek csak oly egyén jelentkezhetik, ki a m. kir. csendőrség, vagy más egy hasonló intézménynél (de nem felelős őri minőségben) sikeresen működött és a magyar nyelven kívül, melyet úgy írás, mint szóbelileg tökéletesen bír, a községünkben divó szerb és német nyelvet is beszéli.

A pályázók a választás napjáról külön fognak értesítettetni, mely napra személyesen tartoznak megjelenni. Sándorban, 1891. évi március hó 30-án.

Popovits Simon,
közs. jegyző.

Kutuz Milos,
közs. bírő.

607. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Gákova község alulirt előjárósága részéről a községi bel- és külrendőrségre ezennel pályázat hirdettetik, és pedig 1 gyalog rendőrorvezető és négy gyalogos rendőri állásra; a rendőrorvezető javadalmazása évi 360 frt, a gyalogos rendőr évi javadalmazása 240 frt. A pályázati kérvények **f. évi április hó 20-ig** bezárólag alulirt előjárósághoz nyújthatók be.

Pályázók tartoznak igazolni, hogy feddhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, volt rend- és csendőrök más pályázókkal szemben előnnyel bírnak.

Kelt Gákován, 1891. április hó 1-én.

Jung Antal,
jegyző.

Brandt Márton,
bírő.

325. szám.

Krusevlya község előjáróságától.

1891.

Pályázati hirdetmény.

Krusevlya község alulirt előjárósága részéről a községi kül- és belrendőrségre ezennel pályázat hirdettetik, és pedig: egy gyalogrendőr örvezetői és három gyalogos rendőri állásra szabályrendeletileg megállapított javadalmazással.

A pályázati kérvények **folyó évi április hó 20-ik** napjáig bezárólag alulirt községi előjárósághoz nyújthatók be.

Pályázók igazolni kötelesek, hogy feddhetlen előéletűek. Kiszolgált katonák, volt csend- és rendőrök, más pályázókkal szemben előnnyel bírnak.

Kelt Krusevlyán, 1891. évi április hó 3-án.

Szende Lenci,
jegyző.

Brandeker János,
bírő.

3261. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Baja város törvényhatósága által 1889. évi augusztus hó 8-án 88. közgy. sz. a. határozatával szervezett és évi 500 frttal javadalmazott állatorvosi állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ennél fogva felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy erkölcsi magaviseletüket, eddigi alkalmazásukat és az 1888. évi VII. t. c. 117. esetleg 118. §-ában körülírt képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket méltóságos Sándor Béla főispán urnál Zomborban legkésőbb **f. 1891. évi április hó 30-ig** annál bizonyosabban benyújtani el ne mulasszák, mivel a később beérkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Baján, 1891. évi március hó 26-án tartott tanácsülésből.

Allaga,

főjegyző, polgármester helyett.

3—1

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye tekintetes törvényhatósága által 89/1891. sz. a jóváhagyott szabályrendelet folytán a nem felelős községi rendőrség községünkben szervezetten, 1 őrzető és 7 rendőr állásra ezennel pályázatot nyitattik.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt és kellően felszerelt kérvényüket **folyo évi április hó 20-ig** alulírott eljárássághoz nyújtsák be, melyben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar állampolgár,
- b) 24 évet betöltöttek, 50 évet el nem értek,
- c) teljesen rovatlan előéletűek,
- d) hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelvet beszélik,
- e) őrzetőtől megkivántatik, hogy a hivatalos magyar nyelvet szó és írásban tökéletesen bírja. Kiszolgált katonák, m. kir. esend- és rendőrségnél alkalmazásban voltak előnyben részesülnek.

Őrzetői állás 400 frt, rendőri 300 frt fizetés havonkénti utólagos kiszolgáltatással van összekötve, — kötelesek azonban a már megállapított egyenruhát sajátjukból beszerezni, — ellenben a fegyverek és lövegekről a község fog gondoskodni.

Kelt Pacséron, 1891. évi március hó 26. án.

Bogyó Ödön, Asztalos Lajos,
jegyző. 3—2 bírő.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye N.-Palánka községében az ujonnan rendszeresített 2-ik irnoki állásra, mely 365 forint fizetéssel van összekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásukat **folyo évi április hó 20-ig** hozzám nyújtsák be.

Palánkán, 1891. március hó 23. án.

Csupor Gyula,
3—2 főszolgabíró.

Kutschier-kocsi eladás.

Egy teljesen új, igen elegáns, ruganyos **kutschier-kocsi** szabadkézből, féláron eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt **Dervoderrits** urad. kulcsár. 2—2

Katymár, 1891. március 30.

2000 drb nemes rózsaafa,
csupa finom fajta, gyönyörű bimbójú,
olosón kapható
Zomborban,
a Stebler-féle szelencsei kertben,
(a gözmalom mellett.) 2—2

Pályázati hirdetmény.

Kunbaja községében évi 600 frt fizetés, 20 kr nappali, 40 kr éjjeli látogatási díjjal egybekötött községi orvosi állás **f. é. május hó 3-ik napján délelőtt 8 órakor** fog választás útján betöltetni.

Felhivatnak pályázni kívánók, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényüket a választást megelőző napig hozzám nyújtsák be.

Almás, 1891. március 27-én.

Főszolgabíró h.
Bagó Géza,
3—1 szolgabíró.

Földbérleti hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy a Rohonczy kkoruak dubokai 87 lánca 506²/₃ □ öl, vagyis 109 katasztrális hold s 106²/₃ □ öl; továbbá alsó-roglaticai 80 lánca, vagyis 100 hold szántóföld f. évi november 1-től 1894. évi október 31-ig számított három évre, a fennálló szabályos feltételek mellett, nyilvános árverés útján, az árvaszék jóváhagyásának fentartása mellett haszonbérbe adatik.

Az árverés **f. évi április 15-én reggeli 10 órára**, az árvaszék irodájában, a kir. törvényszék épületében földszint, tüzetik ki, melyre a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak.

Bővebb értesítéssel alulírt szolgál.

Kelt Szabadkán, 1891. március 28. án.

Zomborcsevits Ferenc,
üggyvéd, mint meghatalmazott,
lakása a kir. törvényszék átellenében 114. sz.

Haszonbéri árverési hirdetmény.

Alulírt m. kir. jószágigazgatóság részéről közzétetik, hogy a folyó évben lejáró különféle bértárgyak továbbá haszonbérbeadása iránt **az alább irt helyeken és napokon** nyilvános szóbeli, írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött árverés fog tartatni, melyhez a bérleti szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az általános és részletes haszonbérleti feltételek azon hivataloknál, hol az árverés tartatik, megtekinthetők. Haszonbérbe adatni fog: **I. A kulai kincst. urad. ispánságnál 1891. évi április hó 20-án d. e. 8 órakor:** 9⁷⁰⁰ hold béregyri föld, 25¹²⁵ hold szántóvái föld, 122⁴⁶⁶ hold bezdáni föld, 2¹³⁰⁰ hold alsó pusztakulai föld, 42⁷⁷² hold bárányjárasi föld, 225 hold pettauai III. sz. föld, 258¹⁴¹ hold deszpot-szt-iváni föld, 30²¹² hold török-becei 96. sz. Tiszaátmetzés, Zombori volt igazgatósági irodatiszti lak, Szántóvái halászlai jog, Kulai volt gazd. gyakornoki lak, Kulai Kohn-féle ház, Kulai uradalmi pince, Kulai uradalmi nagypince, Kulai sörfőzői lak s irodahelyiség, Pivnicai uradalmi vadászati jog. — **II. A palánkai uradalmi ispánságnál 1891. évi április hó 21-én d. e. 8 órakor:** 4⁵⁹⁷ hold szántói föld, Gombos-erdődi Dunarév-jog. — **III. A szentesi m. kir. adóhivatalnál 1891. évi április hó 23-án d. e. 8 órakor:** 65⁴⁴⁷ hold csongrádi 84. sz. Tiszaátmetzés föld, 24 hold mindszenti 86. számú Tiszaátmetzés föld, 58³⁶⁷ hold csongrádi 83. sz. Tiszaátmetzés föld, 48 hold szentesi 85. számú Tiszaátmetzés föld. — **IV. A szegedi m. kir. adóhivatalnál 1891. évi április hó 22-én d. e. 9 órakor:** 21 hold h.-m.-vásárhelyi Tiszaátmetzés föld. — Aradon, 1891. március hó 26. án. **Magy. kir. jószágigazgatóság.** 2—1

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye területén Déronya községben megírt községjegyzői állásra pályázatot nyitok s felhivom a folyamodókat, hogy az 1883. évi I. t. c.-ben előírt képességüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám **1891. évi április hó 25-éig** nyújtsák be s törvényhatósági bizonylattal igazolják, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb és német nyelven is jártassággal bírnak.

A jegyző javadalmazása áll:

- 1. Készpénz fizetés 500 frt.
- 2. ²/₃ telek föld, legelőtelmetny s szérűskert, mely után az adót a jegyző fizeti.
- 3. Szabadlakás és 11-3 köbméter kemény tüzelőfa. Hódsághon, 1891. évi március hó 25. én.

Vissy József,
3—1 főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt Ó-Morovica község elöljárói által ezennel közhírré tettetik, hogy a vármegyei törvényhatóság által jóváhagyott szabályrendelet értelmében községünkben egy őrzető és négy gyalogrendőri állások pályázat útján betöltetni fognak.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy sajátkezüleg irt kérvényüket, nagykorúságuk, magyar állampolgárságuk és erkölcsi viseletükről szóló bizonylatok, valamint ha a katonaságnál, honvédségnél, esendőrségnél vagy máshol már a rendőrségnél szolgáltak, erről szóló okmányokkal felszerelve **folyo hó 20-ig** alulírt községi elöljáróknál benyújtsák, egészségi bizonylattal együtt.

Az őrzetőtől megkivántatik, hogy a hivatalos magyar nyelvet szó- és írásban tökéletesen bírja.

Az őrzetői állás 400 frt, a közrendőri 300 frt fizetéssel havonkénti utólagos kifizetéssel van egybekötve, a megválasztottak kötelesek a már megállapított egyenruhát sajátjukból beszerezni, — ellenben fegyver és lövegekről a község fog gondoskodni.

Kelt Ó-Morovicán, 1891. évi április hó 1-én.

Kunzabó Antal, Ambruzs Bálint,
jegyző. 3—1 bírő.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. zombori kir. járásbíróóság 748/1891. sz. végzése által Rosenberg Simon sztanisicsi lakos javára Rein Ignác és neje sztanisicsi lakos ellen 400 frt tőke, ennek 1891. évi január hó 5-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 30 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 333 frt 20 kr-ra becsült butorneműek, bolti állványok, rövid- és fűszeráruból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 871/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Sztanisicson alperes lakásán leendő eszközzésére **1891. évi április hó 18. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi április hó 1-én.

Styrum,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Nemet-, Ó és Új-Palánka, továbbá Cseb, Bulkesz, Gajdobra, Szilbás, Paraga, Obrovác és Plávna községeiben a rendszeresített községrendőri állásokra ezennel pályázatot nyitok.

Betöltendő lesz: 10 őrzető, 4 lovas és 37 gyalogos, közrendőri állás, melyeknek javadalmazására nézve az illető községek elöljáróinál s nálam tudomás szerezhető. Pályázók fedhetlen előéletüket, korukat, egészségi állapotukat s eddigi szolgálataikat tartoznak kimutatni. Volt esend- és rendőrök s kiszolgált katonák előnyben részesülnek. A ruházatokat önmaguk tartoznak sajátjukból beszerezni, de fegyverek, s egyéb felszerelésekkel a községek által láttatnak el.

Felhivom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyernek, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásukat **folyo évi április hó 19-ig** az illető község elöljáróságánál nyújtsák be.

Palánkán, 1891. március hó 26. án.

Csupor Gyula,
3—1 főszolgabíró

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. zombori kir. járásbíróóság 11994—95/1890. számú végzése által Spitzer Gerzon és társai budapesti lakos javára Loschitz Salamon fia bezdáni lakos ellen 339 és 78 frt 78 kr. tőke, ezeknek a lejáratától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 81 frt 89 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt és 1000 frtra becsült 100 mázsa kender magból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 12271/1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bezdan községében leendő eszközzésére **1891. évi április hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 121. §-a értelmében becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi április hó 1. én.

Styrum,
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 104. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tekintetes zombori kir. járásbíróóság 9114 és 9115. 1890. sz. végzése által Reich Jakab és Krausz ügy Mandl és Uffenheimer bécsi lakos javára, Loschitz Salamon fia bezdáni lakos ellen 100 frt és 105 frt 86 kr. tőke, ennek lejáratától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 68 frt 40 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 500 frtra becsült 100 méter mázsa zabból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1704/1891. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bezdan községében alperes lakásán leendő eszközzésére **1891-ik évi április hó 25-ik napján délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi április hó 1-én.

Styrum,
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. zombori kir. járásbíróóság 9715—9744/1890. sz. végzése által Sigmund Kohn és Rosenberg Simon bécsi lakos javára Loschitz Salamon fia bezdáni lakos ellen 100 frt hátralékos tőke, ennek a lejáratától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 57 frt 71 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 600 frtra becsült 200 mázsa csöves kukoricából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 11044/1890. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bezdan községében alperes lakásán leendő eszközzésére **1891-ik évi április hó 25-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi április hó 1-én.

Styrum,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye újvidéki járásához tartozó törvényhatósági jóváhagyással szervezett rendőri állásokra és pedig:

1. Páros községében 1 őrzető és 4 gyalog-,
2. Deszpot-Szent-Iván községében 1 őrzető és 3 gyalog-,
3. Új-Futtak községében 1 őrzető, 1 gyalog- és 2 lovas-,
4. Temerin községében 1 őrzető, 4 gyalog- és 2 lovas-,
5. Kulpin községében 1 őrzető, 2 gyalog- és 2 lovas-,
6. Új-Szőve községében 1 őrzető, 1 gyalog- és 2 lovas-,
7. Ó-Szőve községében 1 őrzető, 1 gyalog- és 2 lovas-,
8. Begecs községében 1 őrzető és 3 gyalog-,
9. Jarek községében 1 őrzető és 3 gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitok.

Minek folytán felhívom a pályázni kívánókat, miszerint azon község megjelölésével a melyben alkalmaztatni kívánok, — az alábbi feltételeknek megfelelőleg felszerelt kérvényeiket **folyo évi április hó 20-áig** alulírottan nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vehetők nem lesznek.

- Pályázótól megkívánatik:
- a) magyar honpolgárság;
 - b) hogy hadkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, de a 60-ikat el nem érték;
 - c) fedhetlen és teljesen rovatlan előélet;
 - d) teljes egészség;
 - e) irni és olvasni tudás, s az illető községben divó nyelvnek bírása;
 - f) őrzetőktől ezeken felül, a magyar nyelvnek — szó- és írásban — oly mérvű bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket végezni képes legyen.

Ezen kelleknek okmányos kimutatása mellett előny biztosított:

- a) az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőröknek;
- b) a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek;
- c) az eddig kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban — de nem felelőségi minőségben — alkalmazásban állott egyéneknek;
- d) végül minden körülmények között előny a szolgálati magyar nyelvben szó- és írásban jártasság és nőtlenység.

A szolgálati és fizetési feltételek ezen szolgabíró-ságnál a delutáni órákban, vagy az illető község elüljáróinál betekinthetők.

Kelt Újvidéken, 1891. évi március hó 27-én.
Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Szeghegy község alulírott elüljárósága részéről a községi és külrendőrségre ezennel pályázat hirdettetik, és pedig:

- egy gyalog rendőri vezető állásra évi 400 frt javadalmazással,
 - két gyalogrendőr, egyenként 300 frt javadalmazással,
 - két lovasrendőr, egyenként 300 frt fizetés és egyenként 120 frt lóartási átalánnyal.
- A pályázati kérvények bezárolag **f. évi április hó 20-ig** Szeghegy község elüljáróságára címezve benyújthatók.
- A pályázók igazolni tartoznak: hogy fedhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, testileg és lelkileg egészségesek. A rendőrzető a magyar nyelvet szóban és írásban, a rendőrök a községben divó német nyelvet tudni kötelesek.

Szeghegyen, 1891. március 25-én.
Weinrich, Exle Frigyes,
jegyző. 3—2 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet Nemes-Militics községében (vasuti állomás nyugdíjazás következtében megürült község-orvosi állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állás 700 frt fizetéssel, 20 kr látogatási, 20 kr halottkémii díjjal, és kézi gyógytárgy-tartási joggal kapcsolatos.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1870. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényüket **folyo évi április hó 30-áig** ezen szolgabíró-sághoz annál is inkább nyújtsák be, mert az utóbb érkezendő folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1891. évi március hó 24-én.
Poppovics Dusán,
főszolgabíró.

Ajánlat.

Egy 54 éves, róm. kath. özvegy nő, újvidéki lakos, valamely urasághoz vagy tiszt. lelkész urhoz mint gazdaasszony vagy szakácsnő szeretne szegődni.

A legtekintélyesebb családok részéről a legkitünőbb bizonyítványokkal bír.
Bővebb felvilágosítással szíveségből a „Bácska” kiadóhivatala szolgál. 3—2

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottsága által 256/1891. közgy. szám alatt hozott határozatával Karavukova községében egy iskola és tanítói lak építése engedélyeztetvén, ezen építésre árlejtési pályázat nyitattik.

Felhívom mindazok, kik az árlejtésen részt venni óhajtanak, hogy 10% bánatpénzzel **folyo évi április hó 15-ik napján délelőtt 8 órákor** Karavukova község-házánál jelenjenek meg.

A költségvetés 5340 frt 58 krnyi összegben van előirányozva, és pedig

kőműves munkára	2513 frt 39 kr.
ács-munkára	1377 " 90 "
cserepes munkára	333 " 07 "
bádogos munkára	203 " 02 "
asztalos-munkára	451 " 83 "
lakatos-munkára	256 " 19 "
festő-munkára	134 " 62 "
tíveges-munkára	70 " 36 "

Az árlejtési feltételek és műszaki okmányok Karavukova község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor magtekinthetők.

Karavukova, 1891. március hó 28-án.
Rumbach, Baumann János,
jegyző. 3—2 bíró.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 75/1891. számú községi szabályrendelettel szervezett, a törvényhozás illetve törvényhatóság intézkedéséig a községi rendőrség egyes állásaira ezennel pályázat iratik ki.

- Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott állások u. m.:
1. 400 frttal javadalmazott egy őrzetői állás.
 2. Egyenként 300 frt fizetéssel javadalmazott négy gyalogrendőri állás.
- Községi rendőrtől csak oly egyén nyerhet alkalmazást, a ki:
- a) magyar honpolgár;
 - b) védkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, a 60 at pedig el nem érte;
 - c) fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű;
 - d) teljesen egészséges;
 - e) irni és olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja;
 - f) az őrzetői állásra ezeken kívül megkívánatik a magyar nyelvnek szó- és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik;

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altiszteknek s kiszolgált állami csendőröknek;
2. A közshadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek;
3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek;
4. Végül előnynek tekintetik, minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak teljesen bírása is kitünjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulirt elüljárósághoz **folyo évi április hó 12-éig** benyújthatók.

A ruházatot a rendőrök sajátjukból tartoznak fedezni, a többi feltételek a hivatkozott szabályrendeletből bármikor megtudhatók.

Szonta, 1891. évi március 25-én.
Thurszky, Ertl János,
jegyző. 2—2 bíró.

Pályázat.

Turia községben szervezett községi rendőrségnél egy, évi 400 frt fizetés, 40 frt laktör és 20 frt ruházati átalánnyal díjazott őrzetői, egy, évi 360 frt fizetés és 20 frt ruházati átalánnyal díjazott őrzetői helyettes, és négy évi 300—300 frt fizetés és 20 frt ruházati átalánnyal díjazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívom tehát mindazok, akik a fentjelzett állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket — a keresztlevel, magyar honosságuk és erkölcsi viseletüket igazoló hatósági, ugy testi egészségükről szóló községi orvosi — és az eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelten, alulírott elüljárósághoz **folyo évi április hó 27-ig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kiszolgált altisztek ugy a rendőri szolgálatban állott egyéneknek — a kik az ezen községben divó szerb nyelven kívül — a magyar nyelvet is bírják, előny biztosítottatik.

Az őrzetőtől határozottan megkívánatik a szerb nyelven kívül a hivatalos magyar nyelvnek teljes tudása és szép írás.

A fizetések havonként utólagos, a laktör évnegyedenként előleges részletekben, a ruházati átalány pedig egész évre egyszerre ki fog szolgálatni.

A szolgálatból fegyelmi uton elbocsátandó egyén tartozik az egyenruhát természetben a községi elüljáróságnak visszaszolgáltatni — az ily egyenruha — utórendőrnek használatára az év leteltéig át fog engedtetni.

Kelt Turian, 1891. évi március hó 29-én.

Sztojkovics Vazul, Maletin J.,
jegyző. 3—2 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Csantavér község képviselőtestületének f. évi január 20-án 1. közgy. 1891. számú határozatával alkotott és Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által 86/közgy. 1891. számú határozatával jóváhagyott szabályrendelet értelmében a községi bel- és külrendőrségre ezennel pályázat hirdettetik és pedig: **egy rendőrzető, három gyalog- és három lovasrendőri állásra.**

A rendőrzető évi fizetése 400 frt; egy-egy rendőr fizetése pedig 300 frt, ezenkívül a lovasrendőröknek havonként és fejenként 12 frt lóartási átalány, mely összeg havonként utólagosan fog a község pénztára által szabályszerűen kiállított nyugta mellett kifizettetni.

Az említett fizetésből kötelesek nevezettek magukat az elüljáróság által előirt egyenruhával ellátni és folyton tisztán járni; ezenkívül a lovasok a szolgálati lovat is sajátjukból tartoznak beszerezni; a fegyverzetet ellenben a község fogja nekik rendelkezésükre adni.

A jóváhagyott szabályrendelet értelmében felhívom mindazok, kik igazolni képesek, hogy:

- 1-ör magyar honpolgárok;
- 2-ör védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-ikat pedig el nem érték;
- 3-ör fedhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek;
- 4-er teljesen egészségesek és
- 5-ör irni és olvasni tudnak (magyarul).

Az őrzetői állásra pályázók ezenkívül igazolni kötelesek, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

A rendőrségbe felvétetni óhajtok a fent elősorolt kellekkel ellátott és **sajátkezűleg irt pályázati kérvényeiket** alulírott elüljáróságnál **folyo évi április hó 20-ik napjáig** bezárolag nyújthatják be.

Előnyben részesülnek az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőrök; a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyének és az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) álló egyének; különösen a nőtlenek.

Megjegyeztetik továbbá, hogy őrzetőnek csak oly egyén jelentkezhetik, ki a fenti kellekeken kívül igazolja, hogy a m. kir. csendőrség, vagy már egy hasonló intézménynél (községi nem felelős rendőrségnél) sikeresen működött.

Végül kijelentetik, hogy a választás napjáról folyamodók külön fognak értesitetni, a mely napon személyesen tartoznak megjelenni.

Csantavér, 1891. évi március hó 21-én.
Szokola Gyula, Sinkovics Ferenc,
közs. jegyző. 3—2 közs. bíró.

Pályázat.

Alulírott község elüljárósága pályázatot hirdet a következő rendőri állásokra az alább irt javadalmazások mellett:

1. Egy rendőrbiztosi állásra, évi fizetése 300 frt;
2. Egy őrmesteri állásra, évi fizetése 250 frt;
3. Hat lovasrendőri állásra, évi fizetése egyenként 200 frt;
4. Hat gyalogrendőri állásra, évi fizetése egyenként 200 frt; ezenkívül a rendőrbiztos és hat lovasrendőr évenként 100—100 frt, és az összes rendőri személyzet a rendőrbiztos kivételével az előirt egyenruházatot fogják a községtől kapni.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **f. évi április hó 12-éig** ezen község elüljáróságánál benyújtsák, mert később érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Községi rendőrökül csak oly egyének alkalmazhatók, kik:

- a) magyar honpolgárok,
- b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték és a 60-ikat pedig el nem érték,
- c) fedhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan előéletűek,
- d) teljesen egészségesek,
- e) irni és olvasni tudnak és a községben divó fonyelvet bírják,
- f) a rendőrbiztosi állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó és írásban oly tökéletesen bírják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Szt. Tamás, 1891. március 25-én.
Ivanits Izidor, Alexievits Mita,
jegyző. 3—2 bíró.

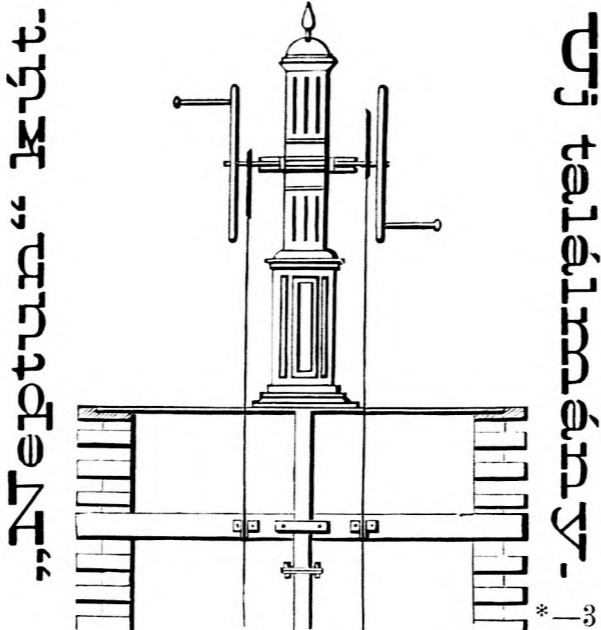
Pályázati hirdetmény.

Almás községében megürült s 300 frt havonkénti részletekben fizetendő évi javadalmazással egybekötött községi irtok állásnak választás utján leendő betöltésére határidőül **f. é. április hó 15. napjának délelőtti 10 órája** tűzetik ki.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy ezen állás elnyerése iránti s eddigi alkalmaztatásukat, valamint a vármegyei trh. bizottság által 6/közgy. 1887. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában megkívánt képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig alulírottan nyújtsák be.

Almás, 1891. március 30-án.
Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

Uj találmány.



SZALAY KÁROLY helybeli lakatosmester

„NEPTUN”

nevezetű új kútat talált fel.

Ezen új találmányu kút felülmúlja az eddig ismert mindenféle szerkezetű kútat. Szerkezete igen egyszerű, légmentességre nincs szorítva, könnyen kezelhető és amellet vizet bőven szállít. Mindenféle vízvezetékre alkalmazható. **Füüdökben, kertekben, festőknl, timároknál, ecetgyáraknál** egyaránt alkalmazható. A vizet minden magasságban és távolságra szállítja. Megrendelési ára sokkal olcsóbb, mint bármiféle szivattyús és romlásnak kitéve nincs. Javítása nem költséges.

Megrendelhető egyedül:

SZALAY KÁROLY
lakatosmesternél
Zomborban.

1303. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Ó-Becse nagyközségnek a községi rendőrség szervezéséről szóló és a megyei törvényhatósági bizottság által jóváhagyott szabályrendelete értelmében egy rendőrhadnagy, egy gyalog és egy lovas őrzető, 12 gyalogos és 8 lovasokból álló rendőrség állítatik fel, mely folyó évi május hó 1-én lép életbe. Községi rendőrtől csak oly egyén fog alkalmaztatni, ki:

- magyar honpolgár,
- védkötelezettségének már megfelelt, 24. életévét már betöltötte, a 45-ikét pedig el nem érte,
- fedhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletű,
- teljesen egészséges,
- irni és olvasni tud és a községben divó magyar nyelvet bírja,
- az őrzetői állásokra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Ezen községi rendőrségbe való felvételnél elsőbbség adatik:
első sorban az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami esendőröknek, másod sorban a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek,
harmad sorban az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (a nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

Végül előny minden körülmények között, a szolgálati magyar nyelvben szó és írásban való jártasság, valamint a nötlenség.
A rendőrség fizetése a következő:
a rendőrhadnagy évi 600 frt, a gyalogos őrzetői évi 365 frt, lovas őrzetői évi 365 frt, a gyalogrendőre évi 300 frt, a lovasrendőre évi 300 frt, a lovasrendőrségnek ezen kívül lótarási átalány fejében egyenként évi 150 frt, mely összegek havonkénti részletekben és utólag fizetnek ki a község pénztárából.

Az összes rendőri személyzet köteles lesz a megállapított egyenruhákat, ezeken kívül a lovasok a szolgálati lovat is sajátjukból beszerezni és a rendes előirt egyöntetű felszereléssel ellátni; a fegyverzet és lövegekről azonban a község fog gondoskodni.

Az a) b) c) d) e) és f) pontok szerint felszerelt és sajátkezűleg irt kérvények legkésőbb **folyó évi április hó 15-ig** az alulírt elöljáróságra címezve a községi jegyzőnél benyújtandók, később beérkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ó-Becsen, 1891. évi március hó 26. án.

Vetter János, Tatits György,
jegyző. 2-2 v. bíró.

Alkalmazást nyer.

Alulírott nál egy, az adó- és kataszteri ügyben teljes jártassággal bíró fiatal ember, teljes ellátás és 12 frt havi fizetés mellett, azonnal alkalmazást nyerhet.

Kelt Moholon, 1891. március hó 29-én.

Joanovits Lázár,
közs. jegyző.

1289. szám.
1891.

Pályázati hirdetmény.

A megyei törvényhatóság által jóváhagyott 11. sz. községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve a törvényhatóság intézkedéséig szervezett községi rendőrség egyes állomásaira ezennel pályázat iratik ki.

Betöltendők lesznek a következő fizetéssel ellátott állások, u. m. egy őrzetői s 7 rendőri állás.

- 500 frttal javadalmazott őrzetői állás;
- 7 — egyenként 200 frt fizetéssel javadalmazott rendőri állás.

Községi rendőrtől csak oly egyén nyerhet alkalmazást, aki:

- magyar honpolgár,
- védkötelezettségének megfelelt, 24 ik életévét betöltötte az 50 et pedig el nem érte,
- fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű,
- teljesen egészséges,
- irni és olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja,
- az őrzetői állásra ezeken kívül megkívántatik a magyar nyelvnek szó és írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt írásbeli teendőket biztosan végzehesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

- Az 1873. évi II t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami esendőröknek.
- A hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek.
- Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó és írásban való bírása, valamint a nötlenség fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és physisai állapot és a főbb érzékeknek hallás és látásnak teljes bírása is kiténjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulírt elöljárósághoz **f. évi április hó 12-ig** benyújtandók. A ruházatot és esetleg szolgálati lovat a rendőrök sajátjukból tartoznak fedezni; a többi feltételek a hivatkozott szabályrendeletből megtudhatók bármikor.

Apatin, 1891. évi március hó 27-én.

Jellmann, Reisinger Ferenc,
jegyző. 2-2 II. bíró.

1725. sz.
kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás községében az üresedésben levő s 400 frt fizetéssel összekötött segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom azokat, kik pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat **f. évi április hó 15-ig** hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi márc. hó 17.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

3-3

1338. szám.
tkvi 1891.

Hirdetmény.

Lality község telekkönyvi betétei az 1886. évi 29. és az 1889. évi 38. t. c. értelmében elkészítettén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy:

1. Mindazok, akik az idézett törvény 15. és 17. §-ai alapján, ideértve ezen §-oknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, valamint az utóbbi törvény 7. §-ához képest eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutatták, e végből törleési keresetüket, azok pedig akik tehetetlen átvitelének az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a, illetve az 1889. évi 38. t. c. 15. §-a alapján mellőzését megátadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1891. évi október hó 1-ső napjáig a hódásági kir. járásbíróhoz mint telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő után indítandó törleési és egyéb keresetük harmadik személyek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Mindazok, akik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ai esetében, ideértve az utóbbi szakasznak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítést is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hó alatt, vagyis szintén 1891. évi október hó 1-ig bezárólag ezen telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelle után ellenmondásuk figyelembe vétetni nem fog;

3. Végül mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontokban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, az e tekintetben való felszólalásukat tartalmazó kérvényüket ezen telekkönyvi hatósághoz hat hó alatt vagyis 1891. évi október hó 1-ső napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csakis az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldöttnek eredeti okmányokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket ezen telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Hódásághon, a kir. járásbíróhoz mint tkvi hatóságnál, 1891. évi március hó 22-én.

Jusits Lajos,
kir. járásbíró.

3-2

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában.

401. szám.
1891.

Pályázati hirdetmény.

Béregh község elöljárói részéről ezennel közlirré tétetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán 1 őrzetői és 4 közrendőri állás pályázat útján fog betöltetni.

Az őrzető évi fizetése 360 frt, a közrendőrök évi fizetése 252 frt, mely összeg havi utólagos részletekben a községi pénztárból fog kifizettni.

Pályázók kötelesek igazolni, hogy fedhetlen előéletűek, kiszolgált avagy tartalékos katonák, teljesen egészségesek, irni és olvasni tudók, valamint hogy a magyar nyelven kívül a német és dalnát nyelvet beszélik, az őrzető pedig ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírja, hogy ezen az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képes.

A rendőrök az előirandó ruházatot sajátjukból tartoznak beszerezni.

Fegyvert s minden más szerelvényeket a község ad. A kérvények **folyó évi április hó 6-ig** a községi elöljáróknál benyújtandók.

A választás határnapja folyó évi április hó 13-ának d. e. 9 órájára tűzött ki, a midőn folyamodók személyesen kötelesek megjelenni.

Béregben, 1891. évi március hó 25-én.

Grosser Lajos, Mrviesin Mátyás,
jegyző. 2-2 bíró.

1988. sz.
1891.

Pályázat.

Topolya községében szervezett községi rendőrségnek egy, évi 450 frttal díjazott őrzetői, négy, évi 350 frttal díjazott lovas és hat, évi 250 frttal díjazott gyalogrendőri állás lesz a községi elöljáróság által választás útján betöltve.

Felhivatnak tehát mindazok, kik a jelzett állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket, a keresztlevel, magyar honosságuk és erkölcsi viselkedésüket igazoló hatósági, ugy testi épségükről szóló község-orvosi és eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelten, alulírt községi elöljárósághoz **folyó évi április hó 20-ig** annál is inkább benyujtani el ne mulasszák, mert később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kiszolgált altisztek, ugy rendőri szolgálatban állott egyéneknek, előny biztosítatik.

A megválasztandó rendőr az elöljáróság által előirt egyenruhát sajátjából tartozik beszerezni, mely egyenként 36 frtba kerül, s mely összeg havi három forintos részletekben lesz évi járandóságából levonva.

Topolyán, 1891. évi március hó 23.

Radimetzky Ferenc, Lörinc József,
jegyző. 3-2 bíró.

702. szám.
közs. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bajsa község elöljárósága részéről ezennel közlirré tétetik, miszerint a községi rendőrség életbeléptetése folytán 1 községi őrzetői és 4 gyalogrendőri állás lesz választás útján betöltve.

Felhivatnak pályázni szándékozik, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket **folyó 1891. évi április hó 20-ig** alulírt elöljáróságra címezve, a községi jegyzőnél nyujtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényben igazolni tartoznak, hogy:
a) magyar honpolgár,
b) védkötelezettségüknek megfelelték, 24-ik életévüket betöltötték s a 60-ikat pedig el nem érték,
c) fedhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek,
d) irni, olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelven kívül legalább még a szerb nyelvet bírják,
e) teljesen egészségesek,f) az őrzetői állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előirt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Kiszolgált katonák, volt esend- és rendőrök előnyben részesítetnek.

Az őrzetői állás évi 400 frt, a közrendőri állás évi 300 frt javadalmazással van összekötve.

Kötelesek lévén illetők az elöljáróság által előirt egyenruhát beszerezni, mely egyenként 36 frtba kerül s mely összeg havi három forintos részletekben lesz évi járandóságukból levonva.

A választás napja az illetőkkel személyes megjelenség végett később tudatik.

Kelt Bajsán, 1891. évi március hó 26. án.

Szilvász János, Kelemen Pál,
jegyző. 3-2 bíró.

402. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Hegyes község alulírt elöljárósága részéről a községi és külrendőrségre ezennel pályázat hirdtetetik, és pedig: 1 lovas rendőrszervező, három lovas és három gyalogos rendőri állásra; a rendőrszervező évi javadalmazása 300 frt, a három lovas és gyalogos rendőri évi javadalmazása 200-200 frt, egy lótarási átalány 120 frt.

A pályázati kérvények **f. évi április hó 20-ig** bezárólag, alulírt elöljárósághoz nyujtandók be.

Pályázók tartoznak igazolni, hogy fedhetlen előéletűek, kiszolgált katonák, volt rend- és esendőrök más pályázókkal szemben előnyvel bírnak.

Kelt Kis-Hegyesen, 1891. március hó 22-én.

Cziráky, Kalacsi György,
jegyző. 3-3 esküdt.